

Foia românească

Vineri
17 decembrie
1999

Anul II
Nr. 50

(Serie nouă)

Săptăminal al românilor din Ungaria ♦ Fondat în 1951 ♦ 8 pagini ♦ 20 forinți

ROMÂNII DIN UNGARIA LA SFÎRȘITUL MILENIULUI...

„Nu e suficient doar să cercetezi realitatea, ci să și meditezi asupra ei.” (Saint-Simon)

– De la înființarea sa, ce sarcini primordiale a îndeplinit presa electronică românească din țară? (redacția respectivă)

– Înainte de toate, trebuie să vorbim despre desființarea unui mod de trai simplu, natural, firesc, care exista la sate: oamenii trăiau și lucrau împreună, stăteau de vorbă în uliță, se întâlneau în cârciumă. Acesta a fost singurul izvor de unde au obținut informații, despre cele ce se întâmplă în sat și în lume. Pe lângă faptul că astfel au ajuns la informații, concomitent ei se și distrau. Această lume din anii '50-60 s-a desființat odată cu schimbările produse în modul de trai și prin răspîndirea RADIOULUI și a TELEVIZORULUI. De atunci încolo, informațiile ajung în casele oamenilor prin aceste organe de presă electronică. Pe la sfîrșitul anilor '60 televizorul începe să umple acel gol care s-a creat în lumea însetată de informații. Televiziunea devine una dintre cele mai importante surse de informații.

În cazul românilor din Ungaria, redacția românească de televiziune se înființează cu puțin mai târziu, la începutul anilor '80. Numai cu greu s-a putut angaja redacția la mai multe activități, mai ales din cauza spațiului de timp limitat. Totuși, cred că în istoria sa, Redacția Românească și-a îndeplinit pe deplin sarcina de a documenta situația românilor din Ungaria, particularitățile acesteia. Firește, aceasta înseamnă mai mult un trecut: folclor, personalități de seamă, tradiții încă existente.

La început sarcina aproape exclusivă a acestei emisiuni a fost să prezinte cine sînt, cîți sînt, cum trăiesc românii din Ungaria, care este situația limbii materne, ce fel de tradiții au și mai păstrează. De fapt, pe toate acestea Redacția a încercat să le oglindească. Treptat-treptat a urmat și o activitate de **relatare, de informare**: despre tot ceea ce se întâmplă în sînul comunității. Televiziunea a ajuns într-un stadiu mai dezvoltat atît cît privește spațiul de timp, cît și structura. Totodată a pășit pe calea de **inițiativă**. Nu s-a mulțumit doar cu sarcina de a documenta și a relata, ci și-a asumat să devină un nucleu, un atelier, care are idei și dorește să realizeze ceva ce intră în competența acestui gen de televiziune. Mă gîndesc, de exemplu, la realizarea unor filme artistice de la începutul anilor '90 cu participarea copiilor.

Văzînd care este situația românilor din Ungaria, documentînd și relatînd în continuare, ne-am trezit la faptul că: bine-bine, dar oare e suficient doar să relatezi sau, văzînd că în unele locuri treaba nu merge prea bine, tu ești și dator să aduci exemple, eventual din altă parte, prin care poți să contribui la rezolvarea problemei respective. Deci, astfel ai încercat să faci **propuneri**. Dar dacă aici aș fi întrebat cu ce eficiență, aș răspunde: nu prea mare. Însă întotdeauna am considerat această sarcină drept foarte importantă și din cînd în cînd apar încercări de acest fel. (De exemplu, acum cîteva săptămîni am încercat

PRESA

Redacția Românească din Seghedin a Televiziunii Maghiare

(Interviu cu Tiberiu Boca, redactor-șef)

să aflăm răspunsuri la „întrebarea” de ce nu există casă-muzeu la Micherechi, ce ar însemna moștenirea și transmiterea – pentru generația nouă – cultul obiectelor de uz casnic pe care le-au avut strămoșii noștri... Întrebați, solicitați specialiști am încercat să aducem propuneri, sugestii pentru cei care ar fi în măsură să facă ceva în acest domeniu...)

Acest gen de sarcini înseamnă pentru noi o datorie morală!

– Cît de real a reușit redacția să redea, să reflecteze viața de naționalitate cu toate aspectele ei?

– Cît de real – acest lucru îl știu doar telespectatorii. În ceea ce mă privește, pot spune deci că în anii '80 accentul a căzut pe documentare, pe arhivare – a fost o activitate aproape fanatică. De atunci multe valori au dispărut, multe-multe personalități le mai păstrăm doar pe peliculă. Tot ce s-a putut, am păstrat pentru posteritate...

În viața publică, activitatea presei, de prin anii optzeci, a fost mai formală. Nu prea a avut posibilități „să intre în probleme”. Problemele abordate de viața publică au fost probleme de suprafață, iar presa nu și-a putut permite să intre în adîncime. Activitatea de atunci nu a fost prea eficientă, precum nu a fost nici viața publică. După schimbarea sistemului social-politic, prin anii '90 au apărut tot mai multe probleme. Abia de atunci s-a putut vorbi în sfîrșit despre probleme, așa cum sînt ele. Și, normal, și redacția noastră a trebuit să țină pasul cu această schimbare. Tonul a devenit tot mai deschis. În emisiunile noastre, redacția și-a permis să ridice probleme, să pună întrebări despre soluții, să afle ale cui sînt competențele. Atunci am început și de atunci crește mereu această atitudine: strădania de a îndrăzni să ridicăm probleme adevărate, reale, deschise.

Fără ca ziaristul să facă parte din viața de specialitate, să cunoască în profunzime problema respectivă și fără să îndrăznească să se gîndească și el asupra acestor probleme

nu există o relatare, o informare corectă. Cred că în acest stil, cam astfel, și-a permis redacția să reflecteze realitatea în anii '90.

– Oare a reușit Redacția Românească, respectiv reușește azi să rămînă independentă de grupările cu diferite interese din sînul comunității românești? Cît de obiectivă este presa?

– Cînd, prin anii '90, s-a realizat o deschidere, atunci au apărut greutățile. Dacă au apărut greutățile, inevitabil au apărut și problemele. Dacă apar problemele, inevitabil apare și tonul critic și critica. Noi deseori am fost acuzați că sîntem părtinitori, folosim prea des tonul critic, nu vorbim despre lucruri frumoase – sînt de acord cu aceste critici, deși sînt convins că am prezentat și lucruri frumoase, inițiative bune, lucruri care pot fi de folosul acestei comunități. Însă consider că este mult mai important să prezinți și nonsensurile vieții publice, vieții de specialitate. Sigur, cînd ridici o problemă critică, care de obicei se leagă de Persoană, noi nu atacăm persoana, ci optăm pentru o cauză, sîntem pentru o treabă, o inițiativă și din acest punct de vedere dezbaterem tema. Opinia noastră românească nu prea s-a obișnuit încă cu asta. Deci, întotdeauna am privit aceste lucruri din punctul de vedere al principiilor: care sînt acele principii, care ar trebui să caracterizeze viața publică românească. Întrebările noastre formulate, să zicem critice, au vizat întotdeauna acest domeniu, considerîndu-l foarte important. Asta pentru că eu cred: o naționalitate sau orice om care lucrează, tinde spre un ideal, spre o situație perfectă. Noi, presa, care venim să relatăm, trebuie să ne formulăm întrebările din care trebuie să reiasă că noi tindem spre ideal, spre adevărata rezolvare a problemei respective. Nu cred că e suficient să mergi undeva și să întreb ce s-a întîmplat, ci eu cred că ziaristul are datoria să reprezinte acei oameni curioși care vor să afle cum se va rezolva, care este adevărata modalitate de rezolvare în acest proces, în acea proble-

mă. Nu vreau să zic că noi într-un anumit fel și apreciem, judecăm, ceea ce se întîmplat, dar pe undeva facem și asta. Bineînțeles, nicio dată nu sîntem de acord să abordăm problemele doar la suprafață – nu ne mulțumim doar cu un răspuns formal. Însă repet, întotdeauna principiile sănătoase stau la baza acestei activități. Cel puțin noi așa considerăm.

Apropo, de grupări. Nu noi am născocit aceste grupări. De multe ori am fost atacați că noi stăm de partea unei grupări și cealaltă grupare este prezentată altfel. Ruptura pentru care am fost trași la răspundere, nu presa electronică românească o produs-o. Noi n-am făcut altceva decît am urmărit inițiativele, activitățile: cine ce a realizat, cine cum a lucrat ș.a.m.d. Acest lucru e simplu și elementar. Și asta facem.

– Oare în noul mileniu, presa românească din Ungaria va reuși să contribuie la o nouă trezire, la un val de păstrare a conștiinței de naționalitate?

– Singura șansă ca să ne trezim, să ne deșteptăm și să amînăm dispariția minorității noastre este să învățăm odată în sfîrșit să vorbim despre adevăratele noastre probleme, să facem totul ca activitățile noastre să devină practice, reale, încărcate de sensuri și să știm întotdeauna care este scopul, folosul, pentru care facem ceva. În ceea ce ne privește: considerăm că probabil în viitor se va dezvolta și activitatea noastră, precum s-a întîmplat și de la începuturi pînă în zilele noastre. Știm că ne angajăm la sarcini multiple, facem emisiuni pentru vîrstnici și pentru copii, pentru medici și oameni simpli... Noi și pe mai departe dorim să continuăm ceea ce facem și astăzi. Vom încerca să oferim telespectatorilor momente plăcute, vesele, momente care le stîrnesc mîndria pentru că ei sînt români, să miște în ei ceva cînd se uită la aceste emisiuni. Am dori ca telespectatorul român să fie mîndru că există un popor, o țară alături de care trăiește și să înțeleagă că acest popor are și o temeinică latură culturală frumoasă, în ciuda faptului că situația din această țară nu e prea atractivă.

Cred că și pe mai departe vom tinde spre idealism – în sensul că la baza activității noastre va sta realitatea și căutarea utilității în tot ceea ce fac românii din Ungaria... O bună vreme ne-am oprit cu acele inițiative despre care v-am vorbit anterior, dar nu am renunțat la ele și chiar dorim ca această mică colectivitate de la Seghedin să aibă inițiative. Ba mai mult: avem un plan concret, despre care încă nu e cazul să vorbesc... Cred însă că noi, cei de la Seghedin, nu sîntem simpli ziaristi: ne angajăm la mult mai multe lucruri, fiindcă așa este firea noastră. Dar nici nu am putea rămîne pe dinafară din această treabă, fiindcă oamenii, în anumite cazuri, chiar contează pe noi... Trebuie să rămîi în partea integrată a acestei vieți, trebuie să rămîi realist, un om care are ambiția și energia să contribuie la propășire, nu numai ca ziarist, ci și în altă calitate la viața comunității noastre.

– anra –

Sărbătoarea conviețuirii

În vederea formării și menținerii unui climat optim, a unei conviețuirii pașnice și armonioase cu națiunea majoritară, în conformitate cu *Declarația ONU* privind drepturile omului, privind oame-

turat avantajele și meritele Legii privind drepturile minorităților naționale și etnice, dar fără să omită observația cum că în traducerea în viață a Legii mai există multe „puncte slabe”, și lacu-

nii aparținători comunităților naționale, etnice, religioase și de limbă – guvernul maghiar a declarat în anul 1995 Ziua de 18 decembrie drept „Ziua Minorităților”.

Aflându-ne deja în al patrulea an de la declarația amintită, de această dată în ziua de vineri, 10 decembrie, la Căminul Cultural din Mezőberény a fost organiza-

ne cum ar fi de exemplu reprezentanța în Parlament a naționalităților. Însă distinsul om politic a sugerat și posibilități practice de soluționare a acestora.

În partea a doua a întrunirii festive au fost sărbătoriti și răsplătiți cu diplome de merit câteva personalități din rîndul minorităților naționale și etnice bichișene. Din rîndurile românilor a fost distins

tă o festivitate destinată sărbătoririi minorităților naționale și etnice care conviețuiesc în județul Bichiș.

Cu prilejul „Zilei Minorităților”, după salutarea oaspeților, a personalităților de frunte ale conducerii județului și ale autoguvernărilor minoritare – printre care și **Traian Cresta**, președintele Autoguvernării pe Țară a Românilor din Ungaria –, a urmat alocuțiunea rostită de **József Láyér**, vicepreședintele Comisiei pentru Drepturile Omului, Minorități și Culte din cadrul Parlamentului Ungariei. Înaltul demnitar a con-

Alexandru Finna, președintele Autoguvernării minoritare române din Chitighaz.

În fine, partea a doua a festivității a cuprins un program cultural, la care și-au dat concursul câteva din formațiile culturale ale minorităților din Bichiș.

De data aceasta românii au fost reprezentați de o mică formație vocală a elevilor școlii românești din Chitighaz. Acul lor repertorial a cuprins prelucrări folclorice, poezii și câteva remarcabile piese instrumentale într-o interpretare tehnică și artistică de înalt nivel. (I)

Relații ungaro-române

În favoarea cetățenilor din România

Ungaria nu va introduce obligativitatea vizei de intrare pentru cetățenii țărilor vecine, a declarat secretarul de stat al Ministerului afacerilor externe al Ungariei, **Zsolt Németh**.

Ungaria nu intenționează să impună vize de intrare atât timp cât nu va adera la Uniunea Europeană.

În virtutea acestei decizii, guvernul maghiar va demara o intensă campanie de lobby în favoarea scoaterii României de pe lista neagră a țărilor ai căror cetățeni sînt obligați să solicite vize pentru a intra în țări membre ale UE, a precizat Zsolt Németh.

Diaspora românească, în slujba credinței

Împrejurările vitrege ale istoriei au determinat emigrarea unor fii ai Neamului pe meleaguri străine. Dacă nu-i mai vedem și nu mai dau semne de viață, normal că-i considerăm pierduți. Din nefericire, sînt multe cazuri în care cei plecați pierd contactul cu vatra strămoșească și se pierd și din punct de vedere național. Ne bucurăm de frecvențele cazuri, în care firul credinței nu se întrerupe și prin intermediul bisericilor ortodoxe, cei plecați nu se înstrăinează.

Un exemplu viu și măreț îl avem în părintele **Cezar Vasiliu** născut la 21 august 1959 în Comarnic, care refugiat politic în Franța (1984) este astăzi preot paroh al bisericii ortodoxe române „Sf. Nicolae” din Montreal și are merite deosebite de ordin publicistic, dovadă vie fiind volumul ce ne-a parvenit – „Istorie și credință” – prin Editura Danubius, București, 1997. Valoarea autorului ne este redată de Pr. Gheorghe Calciu în următorii termeni: „Dl. Cezar Vasiliu este unul din puținii teologi români care a reușit să-și ia un doctorat în străinătate. A fost o muncă grea, dar fructuoasă pentru el și pentru teologia din exil și din țară. Cartea „Nihil Sine Deo” îi dezvăluie înțelegerea conform căreia istoria neamului nostru s-a împlinit inexplicabil cu credința creștină, cu spiritualitatea ortodoxă”.

Capitolele principale ale volumului sînt: I. Aniversări istorice românești; II. Regii României; III. Personalități românești; IV. Eseuri teologice.

Prin aniversările istorice, respectiv: 24 ianuarie, 10 mai și 1 decembrie, autorul reușește o trecere în revistă a momentelor principale ce au condus spre glorioasa realizare a României Mari.

Capitolul II. „Regii României” cuprinde pe cei bine cunoscuți, reținînd meritele lor. Depășind șirul regilor, încheierea se intitulează: „Biserica și Coroana” relevînd credința înflăcărată a regelui Mihai, care i-a inspirat optimista previziune. Ne exprimăm speranța că un om cu o concepție atât de fru-

moasă despre Dumnezeu, Biserica și Credință va fi învrednicit de Dumnezeu să se reîntoarcă pe terenul României, a cărei adevărată stemă poartă încrustate cuvintele de foc Nihil Sine Deo, adică Nimic fără Dumnezeu” (pag. 75).

La capitolul „Personalități românești” evident că nu au putut fi evocați toți cei cuprinși sub acest titlu: menținînd demn și obiectiv pe următorii: „Drept Credinciosul voievod Ștefan cel Mare și Sfînt, Mihai Viteazul – scut al întregii lumi creștine, „Acest om al rugăciunii, blînd, smerit care a fost mitropolitul Dosoftei, Sfîntii martiri Brîncoveni, Mitropolitul Martir – Sfîntul Antim Ivireanu”, înnoitorul monahismului românesc, respectiv Sf. Cuvios Paisie de la Neamț, Sfîntul Calinic de la Cernica, Carol Papp de Szatmary, pictor acuarelist și grafician George Barițiu, pionierul ziaristicii transilvane, Nicolae Iorga – titanul istoriografiei românești, Nicolae Colan, ierarh patriot, Mircea Eliade, preot profesor academician dr. Dumitru Stăniloae, mitropolitul român Petru Movilă al Kievului care a fost canonizat de Biserica Ortodoxă din Ucraina în luna decembrie 1996. Festivitățile au început la București, au continuat în Suceava și la Chișinău, și s-au încheiat la Kiev cu o sesiune academică și bisericească.

La acest capitol „Personalități românești” este posibil să se formuleze obiecțiuni, lipsind alte mari personalități ca: Vasile Lupu din categoria demnitarilor monahi beatificați, gen. Visarion și Sofronie, ca de asemenea, din rîndul marilor ierarhi, mitropolitul Andrei Șaguna și Miron primul patriarh al Bisericii Ortodoxe Române.

Reținem ceea ce este important, respectiv faptul că personalitățile românești au fost foarte reușit evocate, fiind obiectiv și competent prezentate mai ales în rolul ce l-au avut în istoria noastră națională.

Indiscutabil că respectînd titlul „Istorie și Credință” volumul cuprinde predominant multă și documentată istorie, dar nu pierde din vedere nici proble-

mele de credință, tratate în capitolul ultim sub denumirea de „Ecouri teologice”.

Pentru epoca actuală cu care religia și valorile sale sînt în atenția celor mai înalte foruri științifice și în interesul marilor mase, un merit excepțional al autorului, al părintelui Cezar Vasiliu, este de a fi tratat următoarele probleme: „Despre biserică”, „Despre biserica ortodoxă”, „Biserica ortodoxă ieri, azi, mîine”, „Despre post”, „Despre rugăciune” și „Despre actuala și acuta problemă – Unificarea datei Paștilor – premisa refacerii creștine” care se încheie cu deplin justificatul apel „Mileniul al III-lea va trebui să vadă realizată unitatea Bisericii Creștine, după cum stă scris, atât de frumos în Testamentul Mîntuitorului Isus Hristos „Ca toți să fie una” (În 17.21 – pag. 181). Evident e vorba de Evanghelia lui Ioan (17.21).

Întreg volumul este presărat cu considerații și îndemnări de mare valoare, precum este și finalul de la „Originea și vechimea creștinismului românesc”, în următorii termeni: „Să fim mîndri că aparținem neamului românesc, cu un creștinism de origine apostolică, păstrînd peste secole splendoarea românității și profunzimea credinței ortodoxe, în ceea ce istoricii numesc miracolul românesc, (pag. 190). Drept completare și compensare părintelui Cezar Vasiliu, convingi de valoarea contribuției volumului la aprofundarea istoriei și la întărirea credinței noastre naționale, noi cei din țară ne declarăm mîndri că diaspora noastră românească nu uită nici istoria și nici credința noastră strămoșească. Chiar ceva mai mult, reținem că părintele Cezar Vasiliu este și poet, profesor și publicist, aducîndu-și o contribuție majoră la învierea conștiinței naționale în rîndurile diasporei și popularizînd valori ale culturii românești celorlalte neamuri, sporind astfel prestigiul țării noastre pe plan universal. Felicităm și dorim succese noi părintelui Cezar Vasiliu, în toate străduințele ce le depune pe plan spiritual.

Pr. Dr. I.O. Rudeanu

Conferință internațională

Restituirea bunurilor imobile cultelor și comunităților minoritare

Autoritățile române trebuie să folosească experiența celorlalte țări candidate la Uniunea Europeană în privința restituirii bunurilor care au aparținut cultelor și minorităților naționale, în scopul soluționării optime a acestei probleme, a declarat, vineri, **Eckstein-Kovács Péter**, ministrul delegat pe lângă primul-ministru pentru minoritățile naționale, în deschiderea conferinței internaționale „Restituirea bunurilor imobile cultelor și comunităților minoritare din Țările Europei Centrale și de Est”.

La conferința organizată la

București au participat reprezentanți ai Poloniei, Slovaciei, Cehiei și Ungariei, care au prezentat situațiile restituirii acestor bunuri în țările respective.

Ministrul român al culturii, **Ion Caramitru**, a prezentat protocolul încheiat cu omologul său maghiar, în urma vizitei pe care a întreprins-o în Ungaria. Acest protocol prevede cofinanțarea unor proiecte pentru restaurarea „monumentelor de patrimoniu importante din județele Harghita și Covasna, monumente care au o semnificație deosebită pen-

tru ambele popoare”, a spus Caramitru.

În cadrul conferinței au fost prezentate măsurile luate de guvernul român în acest domeniu, precum și situația bunurilor care au aparținut cultelor religioase din România și care au fost preluate de stat după 6 martie 1945.

În prezent, nu există o lege care să reglementeze astfel de restituiri, acestea intrînd, deocamdată, sub incidența unor acte legislative precum Legea fondului funciar și Legea restituirii imobilelor cu destinație de locuință.

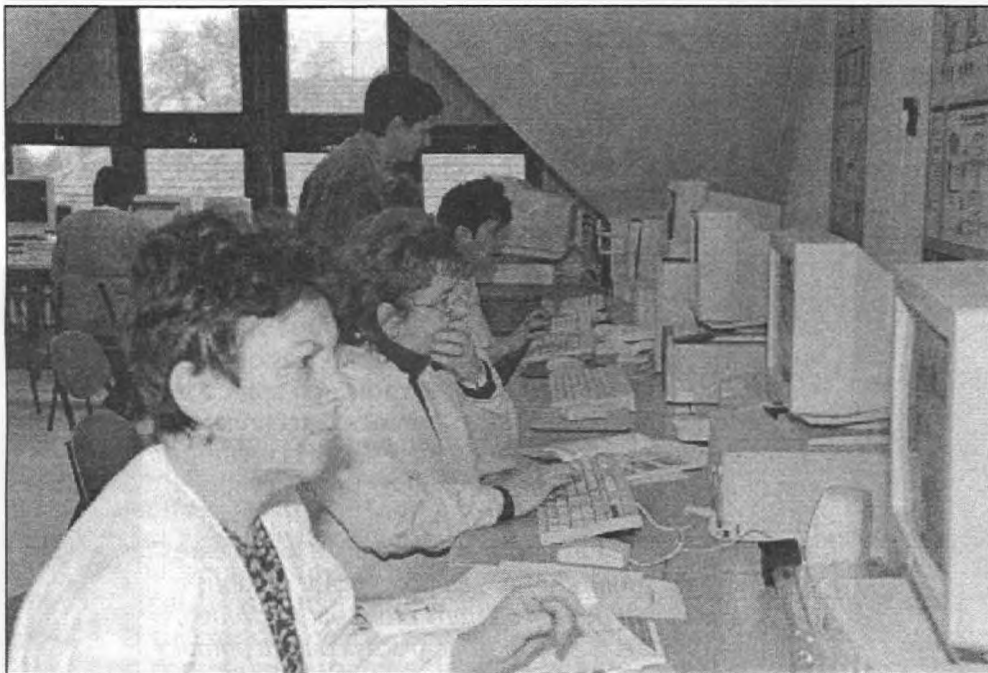
„La câte și mai câte l-am putea folosi...”

Acest ultim deceniu al mileniului nostru se poate numi pe drept „deceniul informaticii”, domeniu care s-a impus aproape în toate sferele de activitate, ba chiar în viața particulară a oamenilor. Răspîndirea și folosirea calculatoarelor a atins și instituțiile noastre de învățămînt. Să nici nu amintim de redacția noastră, care tot în acest deceniu a trecut la redactarea electronică a săptămînalului, ceea ce face posibil ca pînă la ultima fază a tipării paginilor, toate etapele de pregătire să fie sub supravegherea colaboratorilor redacției. O muncă mai simplă dar totodată și plină de responsabilitate.

Deci, așa se prevede că tot mai multe instituții de învățămînt ambiționează cadrele didactice în perfecționarea informatică. Iată că, după mai multe cursuri de însușirea cunoștințelor de bază din domeniul informaticii, la Școala generală și liceul românesc din Giula, în prima jumătate a anului școlar 1999/2000 și la Școala generală românească din Micherechi a pornit cursul de informatică pentru două grupe.

La Micherechi cursul inițiat pentru educatoarele și cadrele didactice din localitate, este îndrumat de profesorul **Mihai Bóka**, profesor și cu specialitatea de informatică.

— Conducerea școlii, împreună cu Institutul Pedagogic Județean Bichiș, a inițiat acest curs de informatică acreditat, care cuprinde 40 de ore și se integrează în orele obligatorii de perfecționare a cadrelor didactice. Fondul repartizat pentru acest curs din partea Institutului Pedagogic (160 000 de forinți) a fost vărsat în bugetul școlii noastre. Completîndu-se astfel, a fost folosit pentru cumpărarea a două calculatoare. Parcul nostru de computere, mărindu-se în acest an și cu alte două calculatoare, oferite din partea Asociației Românilor din Micherechi, a devenit optim pentru desfășurarea unui asemenea curs. Tematica, precum și manualele au sosit din partea Institutului Pedagogic. Cursul care se bazează pe programul **WINDOWS** conține însă și teme concrete întocmite de mine.

— Ce interes s-a dovedit din partea cadrelor didactice?

— Peste așteptări. În cele două grupe participă 17 educatoare și profesoare, încît chiar am fost nevoit să refuz deocamdată cinci solicitanți, deoarece numărul calculatoarelor nu face posibil să învețe și ei. Bazîndu-mă pe componența cursanților, am pus accentul pe programul redactării unui text, care conține multe operațiuni de folos în procesul predării.

— Și ce ne puteți spune despre „elevii” dumneavoastră?

— Dovedesc o atitudine pasionată, cîntită, fără absențe. După prima perioadă, cînd se întrebau mereu dacă nu vor defecta calculatoarele, oare vor reuși să-l folosească, oare voi fi mulțumit cu progresul lor, uitați-vă: fiecare lucrează aproape independent. Își aduc de acasă teme pentru exerciții, recapitulează fără ajutorul meu și se interesează de noi și noi operațiuni. Ba chiar, m-au solicitat să nu ne limităm doar la cunoștințele de bază, ci să inițiem un curs de grad următor...

Îndepărtîndu-mă de tînrul și răbdătorul profesor **Bóka**, m-am apropiat de educatoarea **Maria Jánk**, care lucra adîncit în fața calculatorului:

— Anul trecut o colegă de-a mea a frecventat un curs de informatică la Șercad. Văzînd-o cum se folosește de cunoștințele însușite acolo, ne-am hotărît noi, cîteva educatoare, să ne prezentăm imediat ce am aflat de această posibilitate de la școală. Informatica se pare că va avea un viitor mare, ce poate ușura și munca noastră. Dar nu ne putem „odihni” nici noi, dacă vrem să ținem pas cu dezvoltarea. În aceasta ne ajută mulțimea cursurilor de tot genul. Ultima dată, de exemplu, am participat la ocupațiile unui curs pe tema ocrotirii sănătății și mediului ambiant...

— Văd pe monitorul tău o temă destul de complicată — m-am adresat profesoarei **Maria Patca Petrușan**.

— Această temă am exersat-o și acasă. Așa procedez de la primele ocupații: tot ce învățăm aici, repet acasă. Curios lucru că deși de mai mulți ani avem acasă calcula-

tor (soțul fiind un mare amator și folositor al acestuia), pînă acum nu prea m-a interesat. Iar acum stau cu tot mai mare plăcere în fața lui, mi-a devenit „un tovarăș” folositor...

— Cum, redactezi chiar texte românești? — am întrebat-o pe următoarea participantă, pe educatoarea **Eva Ruja**.

— Învăț concomitent să folosesc acest aparat și ca să „bat” la mașină. Azi nu-mi mai face greutăți nici să transcriu în românește, să schimb litere la claviatură. Îmi amintesc de cîte ori m-a sîcîit fetița mea ca să cumpărăm un calculator, iar eu tot i-am refuzat rugămintea. Poate fiindcă nu am știut aproape nimic despre felul cum funcționează un calculator și nici nu prea m-a interesat. Dar acum, în timpul acestui curs mi-am dat seama la cîte se poate folosi. Acum tocmai pregătesc o culegere de poezii de iarnă, pe care apoi le voi trage la xerox și le voi da părinților să învețe împreună cu copilașii de la grădiniță și în cercul familiei.

Educatoarea **Aurica Băican Martin** făcea operațiuni asemănătoare:

— Dacă mă gîndesc de cîte ori m-am folosit de calculator numai în acest scurt timp, îmi dau seama cum ne-ar ușura munca instructiv-educativă de la grădiniță. Numărul grupelor de copii e mare, iar cu ajutorul unui computer am putea realiza teme atractive în cel mai scurt timp. De la o ocupație la alta descoperim noi și noi moduri de întrebuințare. Calculatorul e nemaipomenit. Ne-a „însuflețit” și pe noi, rezolvînd temele cu tot mai mare succes. La început toată lumea solicita „Misi, Misi, hai, ajută-mă”, iar acum uite, lucrăm separat, independent, deși solicităm încă deseori competența specialistului. Dar, cu siguranță, am prins curaj și suflet...

Tare aș fi dorit să stau de vorbă și cu ceilalți cursanți, dar a trebuit să mă grăbesc la un alt program foarte interesant din acea zi la școala din Micherechi!

— anra —

Despre activitatea școlară din Cenadul Unguresc

Școala generală din Cenadul Unguresc este îndrumată de la începutul anului școlar 1996/97 de directoarea **Dorina Papdi**, pe care am rugat-o în trecutul apropiat să ne informeze despre situația actuală a acestei instituții de învățămînt.

— Cum apreciați activitatea-instructivă de cînd ați preluat școala?

— De la bun început trebuie să precizez ceva. Sub direcțiunea instituției, administrativ, funcționează și altele, precum: Grădinița de copii, Căminul Cultural, Căminul de zi al vîrstnicilor, rețeaua de îngrijirea copilului, respectiv Școala generală. În această ordine de idei, după o muncă deloc ușoară, am ajuns într-o situație promițătoare. Ne bucurăm că am reușit, printr-un concurs, să obținem fonduri suplimentare (1 milion 300 mii ft.) pentru „revitalizarea”, lucrările de reînnoire a Căminului Cultural, unde încetul cu încetul va porni activitatea întreruptă cu ani în urmă, ceea ce este o veche dorință unanimă a consătenilor.

La Grădinița de copii, ca o schimbare pot să amintesc că, de pe acum instituția funcționează ca grădiniță.

— Iar la școală, care e situația?

— În comparație cu perioada de început, actualmente nu avem de ce să ne plîngem. N-a fost etapă ușoară, dar ulterior zic că a

meritat să „luptăm” pentru păstrarea școlii, pentru îmbunătățirea condițiilor instructiv-educative, ceea ce au făcut de fapt, împreună cu cadrele didactice, în interesul elevilor.

Îmi pare foarte bine că părinții și-au reînscris la noi copiii, observînd intențiile bune, succesele permanente obținute împreună, de școlari și profesori. Chiar ne putem mîndri cu un considerabil efectiv de elevi, în total fiind înscriși 122 de copii, ceea ce dovedește o tendință de creștere. Localitatea, fiind populată de mai multe naționalități, componența în această privință se prezintă în felul următor: dintre școlari cam două treimi sînt români, iar o treime reprezintă minoritatea sîrbească. Cele două autoguvernări minoritare locale, cînd e cazul ne sprijină activitățile conform posibilităților reduse,

chiar și din punct de vedere material. Neapărat aș aminti problema legată de copiii de romi. Acești elevi se trag din familii dezavantajate din punct de vedere social, ceea ce influențează și formarea personalității lor. Nouă ne rămîne datoria de a ne ocupa cu ei prin ocupații suplimentare în plus. Din păcate nu avem fondurile necesare. Este adevărat că în anul trecut am primit bani „frumoși” prin concursuri, dar numai pentru programele propuse

cret. Din acest fond am procurat calculatoare și am realizat un laborator de limbi, ceea ce contribuie la desfășurarea mai bună a lecțiilor.

Precum am mai aflat: Autoguvernarea chiar dacă dispune de un buget redus, s-a străduit întotdeauna să asigure condițiile multumitoare de funcționare... Condițiile

obiective sînt modeste, dar cele personale bune, profesorii fiind (în mare parte) cu calificarea corespunzătoare. Profilul „de naționalitate” al școlii e dovedit prin faptul că fiecare elev învață în clasele 1-8, o limbă (aleasă) a unei naționalități (sîrbă sau română).

Ceea ce e îmbucurător: din ce în ce mai mult se conștientizează, ce înseamnă avantajul că, elevii ani la rînd învață și limba română la școală. Drept dovadă: crește interesul elevilor de a da examen de limbă (gradul de bază și mediu), care sînt ajutați în plus de profesorii lor de specialitate: doamna directoare, **Doina Barta** și **Zsombor Tóth**.

Pe lîngă activitățile tradiționale extrașcolare la disciplina cînt și muzică se desfășoară la fel o activitate „rodnică”, la școală funcționînd o secție a Școlii de muzică din Macău. Elevii se folosesc de această ocazie și învață la diferite instrumente muzicale, obținînd pe această cale succese deosebite, (un fost elev al școlii **Ștefan Székely**, este de pe acum elev în anul II la Conservatorul din Seghedin).

Ne rămîne să le urăm și pe mai departe rezultate frumoase atît profesorilor cît și elevilor cenădeni!

— E. Bányai —

Pregătiri pentru concursuri

Cadouri și podoabe făcute la cercul de desen al școlarilor giulani

Cu mare bucurie am acceptat invitația profesoarei **Maria Rokszi Farkas**, de la Școala românească din Giula. Asume, în cadrul cercului de desen, elevii claselor 1-4, 6 și 8 se pregăteau pentru două concursuri inițiate de alte două școli giulane, Școala populară „Göndöcs Benedek” și Școala catolică „Karácsonyi János”. Cu prilejul vizitei mele recente la școala românească co-

pii erau în „toiul” muncii: peste tot se găseau materialele din care urmau să fie pregătite mici cadouri, obiecte, care mai de care drăguțe și mai drăguțe. Ceea ce era o condiție în concursul publicat: orice se poate „fabrica” conform fanteziei, iscusinței elevilor, important a fost să fie folosite numai materiale naturale. În această ordine de idei, doamna profesoară împreună cu elevii ei au adunat diferite materiale (castane, fasole, mazăre, conuri de brad, ghinde, porumb, etc.) din care au realizat fel de fel de minuni: diferite obiecte, podoabe, decorații, „figuri” (cununi, îngerași, păstori etc.) caracteristice sărbătorilor de iarnă care vor fi apreciate de un juriu. Precum am aflat, pentru confecționarea acestor podoabe nu există fond material, deci membrii cercului sînt nevoiți să se bazeze pe „forțele proprii”, pe ajutorul pedagogilor și al părinților.

Copiii mi-au arătat rînd pe rînd creațiile lor cu care se mîndreau, spunîndu-mi: „Eu am pregătit o păpușă, dar m-a îndrumat puțin și doamna profesoară”. „Vedeți, ce îngeraș am făcut! Aș dori să fac și acasă pentru pomul meu de Crăciun”, „Eu iubesc animalele, tocmai din cauza aceasta mi-am ales să compun un arici. Vedeți ce drăguț e?” (Robert Pánczél, Alexandra Poiendan, Helga Rujá). Iar Marta Marsi și Anikó Krisztovan pe nerăsuflăte mi-au înșirat și mi-au arătat ceea ce au adus de-acasă, material colecționat cu familia.

Elevii clasei a 6-a, la fel, au meșterit mai cu seamă obiecte specifice legate de sărbătorile de iarnă, care sînt așteptate cu nerăbdare nu numai din cauza cadourilor, ci și fiindcă pentru ei înseamnă liniște, pace, bucurie, dragoste. Mi-au arătat ceea ce au făcut cu ajutorul profesoarei, ca să iasă o compoziție armonioasă din punct de vedere al formei și al culorii. Doamna profesoară a și făcut o scurtă mențiune în acest sens: „Copiii sînt atrași de asemenea activități, dar necesită îndrumările unui adult, fiindu-le greu să selecteze din materialul bogat. Ei lucrează cu plăcere, dar după un anumit timp abandonează, obosesc, deci trebuie să-i încurajez, să le trezesc neconștient interesul. Dar nici nu mă mir, că sînt și ei obosiți după lecțiile școlare. Totuși sînt mîndri de ei, mai ales că avem și talente adevărate. Ia, uitați-vă, de pildă, la aceste desene pregătite nu demult... și acestea sînt binereșite. Tocmai de aceea le-

am expus pe perete... Păcat că elevii din liceu nu au grijă de ele...

La despărțire mi s-au arătat și niște lăntșoare, îngerași pregătiți din floricele de porumb (de elevii clasei a patra, îndrumați de diriginta **Maria Bányai**), care vor fi așezați pe Pomul de Crăciun.

– E. Bányai –

Moștenire transmisă din tată-n fiu

Pe **Ioan Sabău**, elev în clasa a 7-a al Școlii generale românești din Chitighaz, l-am auzit cîntînd la trompetă în cadrul Săptămîinii limbii materne. După aceea interpretare la instrument nu m-am mai mirat de cele aflate de la **Florica Santău**, directoarea școlii, deoarece Ioan a dus renumele școlii și al comunei Chitighaz în părți îndepărtate, cîștigînd locul I la un concurs pe țară.

– Cînd a fost organizat acest concurs? – l-am întrebat pe băiatul cam timid.

– Între 28-31 octombrie s-a organizat la Zalaegerszeg cea de-a VIII-a ediție a Concursului de trompetă „Lubik Imre”. Competiția s-a desfășurat în trei grupe. În grupa mea am fost 17 concurenți, dintre care eu m-am clasat pe locul întâi. Întrecerea a avut două runde: a trebuit să interpretăm o compoziție obligatorie (de maestrul Albinoni) și două melodii la liberă alegere. Eu am mai ales: un cîntec popular vechi prelucrat de Ferenc Farkas și o piesă de Sándor Balogh.

– A fost primul concurs la care ai participat?

– A fost doar unul dintr-un șir lung. Am cîștigat două ediții județene, am participat cu succes la un concurs teritorial și la două probe eliminatorii pe țară, cîștigînd în această toamnă al doilea concurs național. M-am bucurat de fiecare dată, fiindcă niciodată nu a fost ușor: în Ungaria sînt foarte mulți instrumentiști – suflători – buni.

– Și tu unde înveți să suflă la trompetă?

– Sînt și elev la Școala de muzică „Bartók Béla” din Békéscsaba, unde mă duc de patru ori pe săptămîină. Aici avem o oră de solfegiu, o oră de exerciții la instrument și 2 ore de probă în orchestră. Am un profesor foarte bun, **István Újvári**, care vine de la Seghedin la

școala noastră. Împreună cu profesorul meu am ales și compozițiile pe care le-am interpretat la concurs. Tot dînsul m-a ajutat și în pregătire.

– Cum ai ajuns să alegi tocmai acest instrument?

– Acum șase ani am început să încerc trompetă, care de altfel e un instrument îndrăgit în familia noastră. Și bunicul a suflat din trompetă, și tatăl meu a fost trompetist în timpul serviciului militar, dar și în fanfara Bi-

sericii Baptiste din Chitighaz. Așa nu e deloc de mirare că și fratele meu mai mic ar dori să cînte cîndva la trompetă... Poate bunicul meu se bucură cel mai mult, fiindcă noi am preluat și continuăm această moștenire.

– Și-apoi, Ionică, cît trebuie să exersezi ca să obții atîtea rezultate remarcabile?

– Foarte mult. În fiecare dimineață încep cu o oră de exerciții, apoi după-masă urmează iar măcar o oră de repetiție. Uneori primesc chiar prea multe teme de exerciție pentru acasă. Apoi, fiind membru în orchestra de juniori „Körösparti” a școlii de muzică și membru în fanfara baptistă locală, firește particip și la aceste repetiții.

– Văd că viața ta este dominată de muzică. Nu cumva te pregătești pentru o carieră muzicală?

– Deocamdată acesta este singurul meu vis. Majoritatea prietenilor mei sosesc tot din acest cerc. Ascultăm multă muzică – îmi place și muzica rock and roll, dixiland, chiar și cea așa-zisă „metal”. Totuși sînt îndrăgostit de muzica clasică. Cred că este un lucru determinant pentru viața mea că, trăiesc într-o familie care este atrasă de frumusețea muzicii, primind atîtea satisfacții, daruri prin muzică. Probabil toate acestea contribuie la succesele mele.

Tînărul de 13 ani, Ioan Sabău din Chitighaz este norocos, fiindcă în marea lui vocație este sprijinit pe deplin de familia sa, de care chiar și bunicul său se mîndrește, dar care este sprijinit și de colegii săi, de profesorii săi. Sîntem întăriți de convingerea că: cu siguranță vom mai putea da știre și despre alte rezultate, de succese ca cele de pînă acum.

– anra –

În anul 1999

Ultima ședință a românilor din Békéscsaba

Ședința ordinară a membrilor Autoguvernării minoritare române din reședința județului Bichiș s-a desfășurat la 8 decembrie a.c. În cadrul consfățuirii prezidate de președintele **Gheorghe Grósz** s-au trecut în revistă acțiuni care vor avea loc în viitorul apropiat. În această ordine de idei, în primul rând s-a dezbătut pregătirea unor evenimente de mare amploare, care se vor desfășura tocmai în cursul zilei destinate sărbătoririi minorităților din Békéscsaba. Astfel, la 17 decembrie a.c. înainte de masă (ora 9.30) se va semna un tratat de colaborare între Autoguvernarea pe Țară a Românilor din Ungaria și Camera de Comerț și Industrie din județul Bichiș, din partea forului pe țară românesc, documentul fiind semnat de președintele **Traian Cresta** iar din partea Camerei de președintele **Tamás Hódsági**. Acest eveniment de însemnătate majoră va fi onorat, conform celor planificate, și de **Petru Cordoș**, ambasador al României în Ungaria, și secretarul secției ungaro-române a camerei pe țară.

La ora 14, în sala festivă a Primăriei se va desfășura un alt moment de seamă: semnarea – din partea primarilor orașelor **Beiuș** și **Békéscsaba** – a unui document de stabilire a unor relații de înfrățire ale celor două localități între care se desfășoară de mai mulți ani o colaborare permanentă în diferite domenii de activitate.

Precum ne-a informat profesorul **Teodor Juhász**, la Școala profesională „Kemény Gábor”, unde se predă și limba română, pen-

tru a patra oară se va ține Ziua Minorității Române, despre care vom relata detaliat și noi.

Festivitatea centrală a Zilei Minorităților va avea loc la Biserica Evanghelică Mică de la ora 17.00 unde se vor sărbători minoritățile naționale și etnice care conviețuiesc în oraș: români, slovaci și romi. În cadrul festivității se vor înmîna distincțiile „Pentru minorități” acelor personalități care au activat cel mai mult pentru naționalitățile locale. Ziua se va termina cu o recepție, românii sărbătorind la Restaurantul „Party”, împreună cu membrii Corului „Viva la Musica” din Chitighaz, care-și vor da concursul la festivitate.

Următorul punct de pe ordinea de zi s-a axat pe dezbatarea realizărilor, activităților desfășurate în cursul anului calendaristic 1999. Preotul **Teodor Marc** a ținut să mulțumească sprijinul acordat de Autoguvernarea românească în cursul perioadei decurse, invitând și pe această cale românimea, localnicii, (indiferent căreia confesiuni îi aparține) la slujbele bisericești de Crăciun din zilele de 25–26 decembrie a.c., care vor fi oficiate de la ora 9. Drept atenție din partea Bisericii ortodoxe române, preotul a oferit membrilor Autoguvernării câte-un pachetel modest de „Moș Nicolae”, de care ne-am bucurat cu toții.

Punctul „diverse” a fost urmat de o ședință „închisă” la care au fost desemnate două persoane cărora li se va acorda – la 17 decembrie – distincția „Pentru Românii din Békéscsaba”.

– E. Bányai –

Serată amicală

În seara zilei de 11 decembrie a.c., în cadrul unei inițiative comune ale celor două autoguvernări minoritare – românești și sîrbești – din Cenadul Unguresc s-a organizat o serată amicală la care au participat în afara românilor și sîrbilor din mica comună din județul Csongrád și cîțiva oaspeți invitați, printre care și **Traian Cresta**, președintele Autoguvernării pe Țară a Românilor din Ungaria.

După cuvintele de salut rostite de **Vasile Rotar**, președintele Autoguvernării minoritare române locale și a președintelui A.Ț.R.U., cina gustoasă a constituit „baza” potrivită pentru orele de petrecere care au urmat.

De altfel aceste întruniri oferă ocazii bune și pentru a sta de vorbă. Într-o atmosferă liberă, la masa albă, conducătorii comunei dar și ceilalți oaspeți răspund cu plăcere la eventualele întrebări. Între cenădeni înțelegerea, legătura amicală a devenit atât de strînsă, încît aceasta nu poate fi dezbinată nici prin trecerea anilor. Atașamentul oamenilor, păstrarea tradițiilor de naționalitate se manifestă în mod permanent. Atmosfera plăcută a fost asigurată de talentații muzicanți, frații **Székely**. (j)

Mare păcat că nu mai sînt!

De cînd am făcut pelerinajul la biserica ortodoxă maghiară cu hramul Sfînta Treime – (așa e corect, nu așa cum am scris greșit Trei Ierarhi) – din Miskolc, gura îmi este amară, și am o invidie puternică. Nu din motivul că ar fi așa mare ordine în jurul parohiei de acolo, ci pentru faptul că această comunitate mică este atât de viabilă, încît în casa parohială de acolo, la parter, s-a înființat un muzeu minunat, încărcat cu vestigiile adunate din parohiile ortodoxe maghiare, parohii care pe vremuri au fost întemeiate de macedo-români (aromâni), asimilați, pierduți în furnalul secolelor. Merită să ne închinăm în fața înaintașilor, în fața celor create de ei și de ceea ce ne-au lăsat moștenire. Mare păcat că nu mai sînt!

Dacă mă gîndesc că și noi, românii ortodocși avem multe vestigii adunate, vestigii prețioase, restaurate – (poate nu toate atât de prețioase ca cele din Miskolc – dar totuși ale noastre sînt) – și noi nu avem muzeu, unde s-ar putea expune și viziona aceste obiecte... Și știm cu toții, din ce motive nu avem această clădire...! (La începutul anilor '90 au existat proiecte, apoi s-au adunat și bani. Iar banii s-au risipit, fără control)... Dumnezeu știe cînd o să se adune iarăși atîția bani, ca să ne facem un muzeu pentru vestigiile ortodoxe române din Ungaria!? Gustul amar și invidia crește mereu. Căci noi nu sîntem atât de bogați și atât de puternici, cum au fost, pe vremuri, macedo-românii – căci ei l-au avut și pe baronul **Andrei Șaguna**. Noi nu sîntem nici pe departe atât de bogați și numai cu greu ne putem apăra de valorile obiective ale asimilării. Noi, cei care mai sîntem, trebuie să ne apărăm valorile și trebuie să înființăm neapărat un astfel de muzeu!

În sfîrșit, dacă nu reușim, rămîn bisericile noastre, ca dovadă că fost-au odată și pe aici români... Apoi vor veni de undeva credincioșii, în pelerinaj la Giula, se vor ruga, se vor închina și ne vor pomeni...!

Și cine își va mai aminti de gustul amar al gurii mele, și de invidia care m-a pătruns pînă la oase, păcătuind așa, acum, în preajma Crăciunului.

St. Oroian

Colindele corului Pro Musica

Și în acest an, Corul „Pro Musica” din Giula a început tradiționalul turneu prin localitățile cu populație românească, oferind ascultătorilor un bogat program de colinde. Turneul a început la Seghedin, în 3 decembrie, continuînd la 17 decembrie, în Grand Hotel Hungaria din Budapesta. La 18 decembrie, corul „Pro Musica” cîntă în biserica ortodoxă din Micherechi, iar cu o zi mai tîrziu, la 19 decembrie va oferi programul de colinde publicului din Cenadul Unguresc. În ziua de 20 decembrie, corul din Giula va participa la Festivalul de colinde organizat în comuna bihoreană Apateu. În aceeași zi, corul își va prezenta repertoriul de colinde și în satele bihorene învecinate Peterd și Veherd.

Zilele Culturii Române

La începutul acestei luni, între 5-8 decembrie 1999, capitala Ungariei a găzduit un șir de programe de înalt rang, destinate cunoașterii și promovării valorilor culturale românești. Importanța și rîndul de evenimente culturale îl dovedește cadrul festiv al deschiderii Zilelor, la care au participat și cei doi miniștri de resort. Festivalul cultural a debutat prin vernisajul de la Muzeul de Arte Frumoase din Budapesta, unde miniștrii **József Hámori** și **Ion Caramitru** au participat la deschiderea unei expoziții reprezentative din creațiile marelui pictor român **Ion Țuculescu**. Seara, la Teatrul de Păpuși a fost prezentat un recital de balet modern cu **Răzvan Mazilu**. Zilele următoare au fost destinate, la fel, artei române contemporane. Anume: în seara de 6 decembrie, iubitorii de teatru o

puteau vedea (la Teatrul Bárka) pe renumita actriță tînă **Maia Morgenstern** a prezentat un recital cu titlul *Chantan au lait*. În ziua următoare, formația de jazz **Domnișoara Pogany** și **Harry Tavitian** a oferit un concert de jazz pe scena *Reflektor* al Ansamblului Căilor Ferate. Ultima zi a festivalului a oferit două programe, în două locuri. La Centrul Cultural al României din Budapesta (str. Izsó u. 5.) s-a deschis expoziția cu lucrările artistei fotografice **Nora Agapi**, iar Teatrul *Nottara* a oferit publicului din Centrul Cultural *Gutenberg* un spectacol de pantomimă, *Măști*, în regia lui **Dan Puric**.

BUDAPESTA

A fost frumos și înălțător la Capela Bisericii Ortodoxe Române

Cu apropierea sărbătorilor de iarnă, pretutindeni în țară, în localitățile populate și de oameni de naționalitate română, se organizează diferite programe festive, manifestări solemne de mare amploare.

La o asemenea sărbătoare a primit invitație și Redacția „Foi românești”, invitație semnată de **Eva Kozma Frătean**, președinta *Autogovernării minoritare române, Sector VII, Budapesta*, organizându-se de *Societatea Culturală Română din Budapesta* o întâlnire prietenească în ajunul sărbătorilor de iarnă.

Programul desfășurat în ziua de duminică, 12 decembrie a.c. a fost sprijinit de *Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”*, de *Biserica Ortodoxă Română din Capitală*, de membrii români ai *Autogovernărilor minoritare românești* din sectoarele II, V și VII din Budapesta.

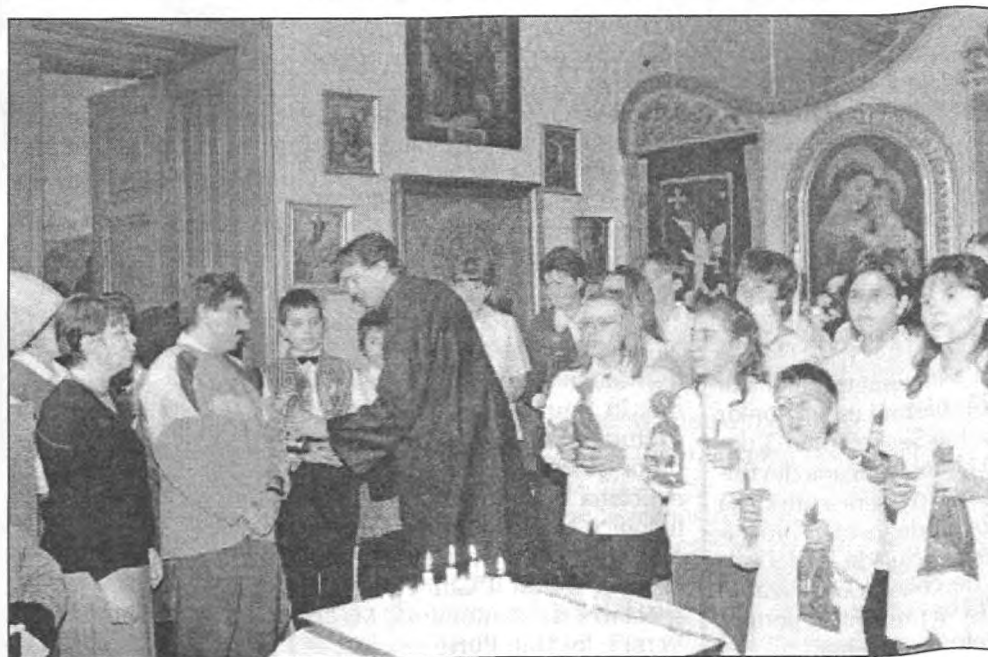
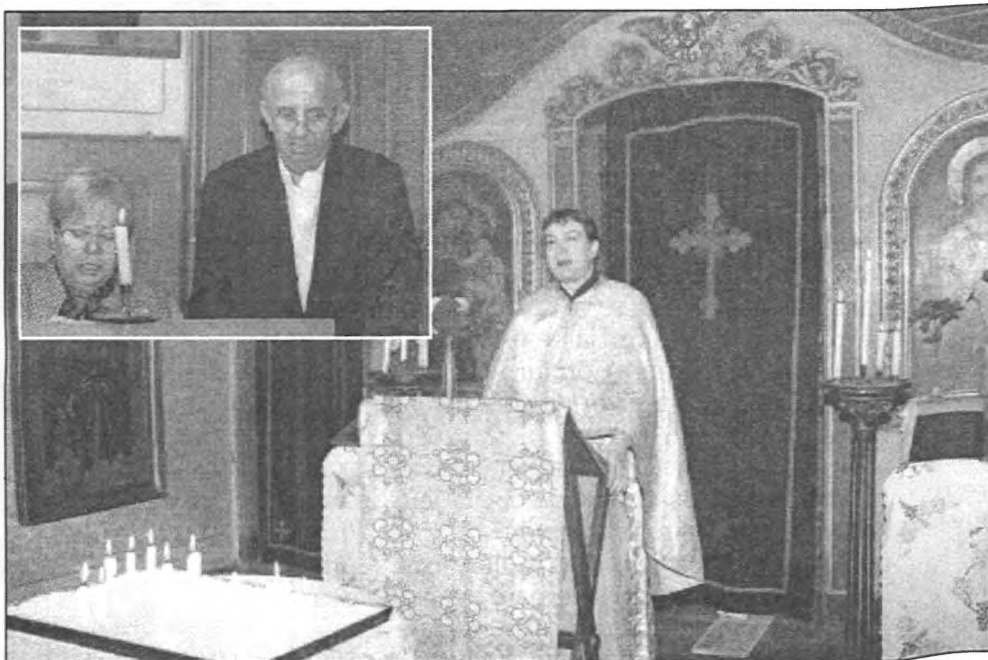
În această ordine de idei, Sfânta Liturghie, a fost oficiată la Capela Bisericii Ortodoxe Române din strada Holló de părintele **Marius Maghiaru**, protopop, vicar onorific. La slujba duminicală de excepție au participat numeroși credincioși și oaspeți, care și-au încălzit sufletele prin rugăciuni, cântece bisericești, colinzi, „turma” adunată retrăind adânc apropierea sărbătorilor de iarnă, așteptate cu drag și emoții adânci de mic și mare, tânăr și vîrstnic.

Sfânta Liturghie a fost urmată de un program frumos de Crăciun, prezentat de un grup de elevi ai *Școlii generale cu limba de predare română din Micherechi*. Copiii au fost pregătiți temeinic de cadrele lor didactice. Corul condus de profesoara **Zorica János**, prin interpretarea cu voce lină și curată a colindelor, copiii care au prezentat un teatru popular pe tema Nașterii lui Isus Cristos, prin întregul lor program au stîrnit adânc vibrații sufletești și lacrimi de bucurie pe fețele credincioșilor. Felicităm și pe această cale evoluarea copiilor, printre care amintim nominal (consider că în mod meritat) pe: **Daniel Ruja** și **Gergő Poiendan**, elevi ai clasei a 5-a.

Drept apreciere și mulțumire pentru emoționantul program, părintele Maghiaru le-a înmînat copiilor (și celorlalți copii din Capelă) câte-un pachetel de Moș Nicolae, mulțumindu-le și credincioșilor, oaspeților pentru participare, urîndu-le tuturor sărbători fericite. Apoi i-a invitat pe toți cei prezenți la o masă comună, servindu-se mîncăruri specifice românești: sarmăluțe gustoase și mămăliguță.

Care au fost impresiile credincioșilor, oaspeților impresionați? Iată câteva păreri spicuite la sfîrșitul programului:

– Din păcate, n-am putut asigura condițiile interioare cele mai bune, dat fiind că Capela e tocmai în curs de renovare. Lucrările începute în luna noiembrie vor dura aproximativ pînă-n

mai. În faza actuală se repară doar acoperișul clădirii, iar în anul viitor, cînd se vor împlini o sută de ani de la înființare, se prevede continuarea lucrărilor de renovare ca să înfrumusețăm puțin și Capela. Este prima dată cînd niște copii ne-au prezentat program în Capelă. Am ascultat cu drag concertul de colinde, după Sfînta Liturghie. Am fost impresionat de acest montaj al elevilor din Micherechi. (părintele **Marius Maghiaru**)

– Românii din Budapesta se întrunesc la Capelă să sărbătorească tradițional praznicul de Crăciun. Am obișnuit să cîntăm colinde, să ne amintim de obiceiurile trăite în familie, de împodobirea Pomului de Crăciun etc. De data aceasta am dorit ca, pe lîngă întrunire să ascultăm colinde interpretate de școlarii din Micherechi, care au fost pregătiți foarte frumos și le mulțumim mult. Am dori ca în viitor să continuăm cu invitația vreunui grup școlar artistic românesc. (**Eva Kozma Frătean**)

– Sînt originar din Apateu, iar soția din Cenadul Unguresc. Locuim aici din anul 1952, iar eu sînt aici episcop de 25 de ani, de pe vremea cînd Petru Mîndruțu și Toma Ungureanu erau aici preoți. De obicei ne adunăm între 10–30 de credincioși la slujbe. Azi a fost un praznic deosebit, foarte frumos, corul de copii a cîntat minunat. (**Aurel Vársárhelyi**)

– E o sărbătoare deosebită pentru noi, precum s-a accentuat și de preot în predică: pregătirea pentru sărbătoarea Nașterii lui Isus Cristos. Școlarii au fost foarte drăgălași, ne-au cîntat cu voci curate. Au fost pregătiți cu conștiințiozitate deosebită. E o bucurie mare pentru noi că ne-au onorat. (Profesoara **Ecaterina Tiritean**)

– Prin aceste momente mi-am amintit de copilăria mea, cînd am umblat și eu la Chitighaz a colinda. Pe-atunci noi cîntam: „Veniți astăzi, credincioșii, să sălțăm”, după care am primit nuci, mere și douăzeci de forinți.

Ne pare bine că comunitatea românească din Budapesta putea urmări acest program frumos întocmit cu atenție mare de profesori. Foarte mult apreciez – ceea ce se și vede – că la școală se învață (despre) folclorul românesc strămoșesc din Ungaria și trebuie lăudați copiii care au învățat totul pe de rost. Le mulțumim pentru clipele frumoase. (**dr. Ana Borbély**)

La despărțire, profesoara **Anamaria Dulău Cozma**, directoarea-adjunctă a școlii din Micherechi, conducătoarea grupei, și-a exprimat părerea astfel:

„Ne-am bucurat mult de invitație, deși în prealabil nici nu știam unde vom evolua, unde vom colinda, care e Capela unde sîntem așteptați. Elevii s-au pregătit cu mare însofletire și grupul nostru a fost însoțit aici chiar și de cîțiva părinți. Le mulțumim și pe această cale tuturor românilor din Budapesta, înainte de toate organizatorilor, pentru posibilitate și pentru primirea nespuse de călduroasă!”

– E. Bányai –

PROGRAME TV

20 DECEMBRIE – 26 DECEMBRIE

Foaia
românească

7

Programul
MTV1Az MTV
műsoraProgramul
TV2A TV2
műsoraProgramul
RTL KlubRTL Klub
műsoraProgramul
TV RomâniaA Román
TV műsora

December 20. hétfő

5.45 Hajnali gondolatok 5.45 Agrárvilág 6.00 Naprakész 9.05 A bestia (brazil sorozat) 10.00 Paradicsom Szálló (német sorozat) 11.00 A Chateaufalloni polgárok (francia-olasz-svájci sor.) 12.00 Hírmagazin 13.00 Nemzetiségi magazinok 13.58 Hírek 14.05 Rosszcsont kalandjai (ausztrál sorozat) 14.35 Kaliforniai álom (amerikai sorozat) 15.00 A homok titkai (brazil sorozat) 15.35 A nagy eszű sündisznócska 16.00 Kék ég légítársaság (ausztrál sorozat) 16.58 Hírek 17.00 Debrecennek van egy vize... 17.30 Maradj velünk! 17.40 Betlehemes Budapest 17.50 Körzeti híradók 18.00 Híradó 18.15 Megoldás 2000 18.30 Szerencsepercek 19.00 Mindent a szerelemért (brazil sorozat) 19.30 Híradó 20.00 112 20.30 A szívsebész 21.30 Hölgyválasz 22.00 Híradó 22.05 Aktuális 22.30 Magyar Szalon 23.00 TS 23.50 Bank utca.

December 21. kedd

5.42 Hajnali gondolatok 5.45 Agrárvilág 6.00 Naprakész (információs műsor) 9.05 A bestia (brazil sorozat) 10.00 Paradicsom Szálló (német sorozat) 11.00 A Chateaufalloni polgárok (francia-olasz-svájci sor.) 12.00 Hírmagazin 13.00 Nemzetiségi magazinok 13.58 Hírek 14.05 Rosszcsont kalandjai (ausztrál sorozat) 14.35 Kaliforniai álom 14.58 Hírek 15.00 A homok titkai (brazil sorozat) 15.35 Műt-kor 15.58 Hírek 16.00 Kék ég légítársaság (ausztrál sorozat) 16.58 Hírek 17.00 Karácsonyi meglepetés gyerekeknek 17.30 Katolikus krónika 17.50 Körzeti híradók 18.00 Híradó 18.30 „Egy-Másért” 18.20 „Bonton Év Arca” 18.30 Zöldpont 19.00 Mindent a szerelemért (brazil sorozat) 19.30 Híradó 20.00 A szívsebész 21.00 Telemázi 21.30 Sikkes 22.00 Híradó 22.05 Aktuális 22.30 Szabad Verseny 23.00 Holdfényselece (amerikai film) 0.50 Bank utca.

December 22. szerda

5.42 Hajnali gondolatok 6.00 Naprakész 9.05 A bestia (brazil sorozat) 10.00 Paradicsom Szálló (német sorozat) 11.00 A Chateaufalloni polgárok (francia-olasz-svájci sor.) 12.00 Hírmagazin 13.00 Nemzetiségi magazinok 13.58 Hírek 14.05 Rosszcsont kalandjai (ausztrál sorozat) 14.35 Kaliforniai álom (amerikai sorozat) 14.58 Hírek 15.00 A homok titkai (brazil sor.) 15.35 Kukori és Kókoda 15.40 Játékos bestiárium 15.58 Hírek 16.05 Kék ég légítársaság (ausztrál sor.) 16.58 Hírek 17.00 Karácsonyi meglepetés gyerekeknek 17.30 Köszöntő karácsonya 17.50 Körzeti híradók 18.00 Híradó 18.15 „Egy-Másért” 18.20 „Bonton Év Arca” 18.30 Rajongó 19.00 Mindent a szerelemért (brazil sorozat) 19.30 Híradó 20.00 A szívsebész 21.00 Omega-koncert 22.05 Híradó 22.10 Aktuális 22.35 Fogadóóra 23.05 A szomszédnő (francia film) 0.40 Bank utca.

December 23. csütörtök

5.42 Hajnali gondolatok 5.45 Agrárvilág 6.00 Naprakész (információs műsor) 9.05 A bestia (brazil sorozat) 10.00 Paradicsom Szálló (német sorozat) 11.00 A Chateaufalloni polgárok (francia-olasz-svájci sor.) 12.00 Hírmagazin 13.00 Együtt 13.58 Hírek 14.05 Rosszcsont kalandjai (ausztrál sorozat) 14.35 Kaliforniai álom (amerikai sorozat) 14.58 Hírek 15.00 A homok titkai 15.30 Egészségedre 15.58 Hírek 16.05 Kék ég légítársaság (ausztrál sor.) 16.58 Hírek 17.00 Karácsonyi meglepetés gyerekeknek 17.30 Utmutató 17.50 Körzeti híradók 18.00 Híradó 18.20 „Egy-Másért” 18.20 „Bonton Év Arca” 18.30 Ki marad a végén? 19.00 Mindent a szerelemért (br. sor.) 19.30 Híradó 20.00 Kisváros (sor.) 20.30 Nem jögerős 21.00 Családi kör 22.00 Híradó 22.05 Karácsonyi ajándék... 22.40 Panoráma 23.00 Twin Peaks (amerikai sorozat) 24.00 Bank utca.

December 24. péntek

5.42 Hajnali gondolatok 5.45 Agrárvilág 6.00 Naprakész 9.05 Hol-mi? 9.30 A jenkai pótmama (francia film) 11.00 Karácsonyi hangulatok 12.00 Hírmagazin 12.30 Hegyi beszélgetés Várszegi Asztrik főpapáttal 13.20 1999 vége December 24. 14.15 Advent Solymáron 14.40 A rút kis-kacsa 15.55 A karácsonyi csillag 16.25 Garfield karácsonya 16.50 Karácsonyi meglepetés gyerekeknek 17.20 „Bonton Év Arca” 17.25 Az Operagála elé 17.35 Karácsonyi házi muzsika 18.05 „Egy-Másért” 18.15 Magyar Ház 19.05 Karácsony égen és földön 20.00 A kis lord (német-olasz film) 21.35 Evezredbúcsúztató karácsonyi koncert az Erkel Színházban 22.35 Szentföldi szent helyek üzenete – Betlehem 23.00 A Szentévi Kapu megnyitása 23.55 „Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre”.

December 25. szombat

6.00 Aranyfűst 7.40 Jó reggelt adj, Istenem! 7.50 Vuk 8.10 Karácsonyi kapcsolat 9.30 Zenebutik 10.00 Karácsonyi református istentisztelet 11.00 Parlamenti Kis-karácsony 11.55 Időkerék 12.00 Kapcsoljuk Rómát! 12.45 Verseny a javából (amerikai film) 15.20 A Századunk Műhelyéből 15.40 Az Operagála elé 15.50 1100 év Európa közepén 16.20 Karácsonyi ének 17.45 „Egy-Másért” 19.20 Lottóshow 19.30 Híradó 20.00 Miss Daisy sofőre (amerikai film) 21.45 Evezredbúcsúztató karácsonyi koncert 22.45 Giorgio Vasari képének hazatérése 23.10 Mozgóképek Bartókról 23.30 Karácsonyi ajándék...

December 26. vasárnap

6.5 „Így szól az Úr!” 7.00 Mackó apó meséi 7.10 Karácsonyi-sziget 8.50 A csend fia 10.25 Időkerék 10.30 Kapcsoljuk az Operaházat 12.00 Mese a Diótörőről 13.00 Az Operaház mai életéről röviden 13.30 Keresztény karácsony 14.25 Örömhír 14.45 Sport '99 Bajnokok Ligája 15.45 Az Operagála elé 15.55 Bűvös hatos 16.25 A ránk bizott édenkert 17.55 A két Pierot 18.15 Híradó 18.30 Kapcsoljuk az Operaházat 21.35 Kapcsoljuk az Operaházat 21.35 A két Pierot 22.50 Régi Kalotaszeg 23.00 Karácsonyi ajándék... 23.30 A Muzsikás együttes a Zeneakadémián.

6.10 Faluvilág 6.25 Aerobik Norbival 6.30 Jó reggelt, Magyarország! 8.30 TV2 matiné 9.30 Az éneklő kutya (német-román ifjúsági film) 11.10 Airport 11.40 Közvetlen ajánlat 12.10 Édes hármásban (fr. vígjátéksorozat) 12.35 Riviéra (európai koprodukciós sor.) 13.00 Két nővér (német romantikus film) 14.45 Gazdagok és szépek (amerikai sor.) 15.10 Remington Steele (amerikai sor.) 16.00 Sunset Beach (am. sor.) 16.45 Samantha (venezuelai sor.) 17.40 Luz María (perui sorozat) 18.30 Tények 19.00 Szerencsekerék 19.30 Rosalinda (mexikói sorozat) 20.00 A Dél-Tenger kincse (francia kalandfilmsorozat) 21.45 Jó estét, Magyarországi! 22.30 Magyarország holnap – különkiadás 23.15 Színpék 24.00 Kultúra az Interneten 0.35 Vers éjféli után.

6.10 Faluvilág 6.25 Aerobik Norbival 6.30 Jó reggelt, Magyarország! 8.30 TV2 matiné 9.30 Szerelmes szívek (magyar film) 11.10 Kiskedvencek klinikája 11.40 Közvetlen ajánlat 12.10 Édes hármásban (fr. vígjátéksorozat) 12.35 Riviéra (európai koprodukciós sor.) 13.00 Elszakadt kötelék (am. film) 14.45 Gazdagok és szépek (amerikai sor.) 15.10 Remington Steele (amerikai sor.) 16.00 Sunset Beach (am. sor.) 16.45 Samantha (venezuelai sor.) 17.40 Luz María (perui sor.) 18.30 Tények 19.00 Szerencsekerék 19.30 Rosalinda (mexikói sorozat) 20.00 Forró nyomon 20.55 JAG – Becsületbeli ügyek (am. sor.) 21.45 Jó estét, Magyarországi! 22.30 Alvilági játszma (amerikai akciófilm-sor.) 23.25 Esküdt ellenségek (amerikai sor.) 0.20 Tudomány az Interneten 1.05 Vers éjféli után.

6.10 Faluvilág 6.25 Aerobik Norbival 6.30 Jó reggelt, Magyarország! 8.30 TV2 matiné 9.30 A kétélű ember (szovjet fantasztikus film) 11.10 Baba Mama magazin 11.40 Közvetlen ajánlat 12.10 Édes hármásban (fr. vígjátéksorozat) 12.35 Riviéra (európai koprodukciós sor.) 13.00 Ártatlan áldozatok (amerikai film) 14.45 Gazdagok és szépek (amerikai sor.) 15.10 A fegyver (amerikai sor.) 16.00 Sunset Beach (am. sor.) 16.45 Samantha (venezuelai sor.) 17.40 Luz María (perui sor.) 18.30 Tények 19.00 Szerencsekerék 19.30 Rosalinda (mexikói sorozat) 20.00 Profik – Bevetésre készen (német sor.) 20.55 Esti Broadway 21.45 Jó estét, Magyarországi! 22.30 Rebecca – A Manderley-ház asszonya (angol romantikus kalandfilm) 0.15 Kultúra az Interneten 0.50 Vers éjféli után.

6.10 Faluvilág 6.25 Aerobik Norbival 6.30 Jó reggelt, Magyarország! 8.30 TV2 matiné 9.30 Tengeri ördögök – A tizenöt éves kapitány (angol kalandfilm) 11.10 Divat Show 11.40 Közvetlen ajánlat 12.10 Édes hármásban (fr. vígjátéksorozat) 12.35 Riviéra (európai koprodukciós sor.) 13.00 Lányok a Savolyból (amerikai film) 14.45 Gazdagok és szépek (amerikai sor.) 15.10 A fegyver (amerikai sor.) 16.00 Sunset Beach (am. sor.) 16.45 Samantha (venezuelai sor.) 17.40 Luz María (perui sor.) 18.30 Tények 19.00 Szerencsekerék 19.30 Rosalinda (mexikói sorozat) 20.00 Egy királylány gyerekkora (német film) 21.45 Jó estét, Magyarországi! 22.30 Rebecca – A Manderley-ház asszonya (angol romantikus kalandfilm) 0.15 Magyarország holnap 0.50 Vers éjféli után.

6.00 Megváltó születik 6.30 TV2 matiné 8.20 Cartoon Network 10.20 Jancsi és Juliska (amerikai mesefilm) 11.50 Egy gyermek, akit Jézusnak hívtak (olasz film 2/1.) 13.35 Beszélő kutyák csodacsontja (amerikai játékfilm) 14.50 A fantasztikus labirintus (angol film) 16.35 Lagzi Lajcsi karácsonyi jókívánságai 16.35 Scarlett (amerikai-olasz sor.) 18.30 Tények 18.55 Pintér Dezsőnek, a TV2 elnökének karácsonyi köszöntője 19.00 Karácsony Lajcsival 20.00 Dávid király (amerikai film) 22.00 Ebredések (amerikai film) 0.05 Karácsony Bécsben (ünnepi koncert Plácido Domingóval és Michael Boltonnal) 1.20 Pintér Dezsőnek, a TV2 elnökének karácsonyi köszöntője.

6.00 Gyökereink 6.30 Repülő ház 7.00 TV2 Matiné 9.00 Cartoon Network 11.00 Félix, a macska (magyar-német-amerikai rajzfilm) 12.40 Egy gyermek, akit Jézusnak hívtak (olasz film 2/2.) 14.20 Zorro, a fekete lovas (olasz-francia film) 16.00 Herkules (amerikai sor.) 16.55 Scarlett (amerikai-olasz sor.) 18.30 Tények 19.00 A mi kis angyalunk (olasz-német romantikus film) 20.55 Túl az Operencián (amerikai kalandfilm) 23.25 Y-akták (kanadai misztikus sor.) 23.50 Pavarotti és barátai 0.55 Ave Maria. Kincses Veronika karácsonyi dalokat énekel.

6.00 Reggeli gondolatok 6.30 Állatkert a hátizsákban 7.00 TV2 Matiné 9.00 Cartoon Network 11.00 Shingalana, a kis vadász (angol kalandfilmsor.) 11.50 Piroksa és a farkas (amerikai mesefilm) 13.05 A Pál utcai fiúk (magyar ifjúsági film) 14.55 Kalózok szigete (olasz-francia kalandfilm) 16.30 Xena (amerikai sor.) 17.25 Scarlett (amerikai-olasz sor.) 19.00 Napló 20.00 Ghost (amerikai film) 22.15 Lily karácsonya (amerikai film) 23.50 Esős vasárnap (magyar film) 1.30 Vers éjféli után.

6.30 Reggeli (információs magazin) 9.00 Recept Klub 9.10 Babylon 5 (ism.) 9.55 Barátok közt (sor., ism.) 10.25 Top Shop 10.55 Dallas (am. sor.) 11.50 Delelő 13.00 Hírek 13.50 Top Shop 14.20 Klip Klub 14.45 Az első csók (fr. sor.) 15.15 A második csók (fr. sor.) 15.40 Babylon 5 (am. sor.) 16.30 Mire gondoltok? 16.35 A farm, ahol élünk (am. sor.) 17.35 Mire gondoltok? 17.40 Titkok és szerelmek (mexikói sor.) 18.30 Híradó 18.50 Fókusz 19.25 Barátok közt (magyar sorozat) 19.55 Tiltott szerelem (venezuelai sor.) 21.40 Helyszíni szemle (bűnügyi magazin) 22.30 Este 22.55 Neve. Senki (am. sor.) 23.45 Országgház 0.15 Fókusz 0.40 Divatklip.

6.30 Reggeli (információs magazin) 9.00 Recept Klub (ism.) 9.10 Babylon 5 (ism.) 9.55 Barátok közt (sor., ism.) 10.25 Top Shop 10.55 Dallas (am. sor.) 11.50 Delelő 13.00 Hírek 13.50 Top Shop 14.20 Klip Klub 14.45 Az első csók (fr. sor.) 15.15 A második csók (fr. sor.) 15.40 Babylon 5 (am. sor.) 16.30 Mire gondoltok? 16.35 A farm, ahol élünk (am. sor.) 17.35 Mire gondoltok? 17.40 Titkok és szerelmek (mexikói sor.) 18.30 Híradó 18.50 Fókusz 19.25 Barátok közt (magyar sorozat) 19.55 Csűfz 20.55 Vészhelyzet (am. sor.) 22.00 MMM (Mi? Mennyi? Miért?) 22.30 Autómánia 23.00 Este 23.25 Képzelt bűnök (amerikai film) 1.15 Fókusz (ism.) 1.40 Divatklip.

6.30 Reggeli (információs magazin) 9.00 Recept Klub (ism.) 9.10 Babylon 5 (am. sor., ism.) 9.55 Barátok közt (sor., ism.) 10.25 Top Shop 10.55 Dallas (am. sor.) 11.50 Delelő 13.00 Hírek 13.50 Top Shop 14.20 Klip Klub 14.45 Az első csók (fr. sor.) 15.15 A második csók (fr. sor.) 15.40 Babylon 5 (am. sor.) 16.30 Mire gondoltok? 16.35 A farm, ahol élünk (am. sor.) 17.35 Mire gondoltok? 17.40 Titkok és szerelmek (mexikói sor.) 18.30 Híradó 19.00 Fókusz 19.25 Barátok közt (magyar sorozat) 19.55 Medicopter 117 – Légi mentők (német sor.) 20.50 Perpatvar 21.55 Pokoli szolgálat (am. akciófilm-sorozat) 22.45 Este 23.10 Pont hu 23.40 Jogában áll hallgatni (am. sor.) 0.30 Antenna 1.00 Fókusz (ism.) 1.25 Divatklip.

6.30 Reggeli (információs magazin) 9.00 Recept Klub (ism.) 9.10 Babylon 5 (am. sor., ism.) 9.55 Barátok közt (sor., ism.) 10.25 Top Shop 10.55 Dallas (am. sor.) 11.50 Delelő 13.00 Hírek 13.50 Top Shop 14.20 Klip Klub 14.45 A második csók (fr. sor.) 15.15 Babylon 5 (am. sor.) 16.10 Mire gondoltok? 16.15 A farm, ahol élünk (am. sor.) 17.35 Mire gondoltok? 17.40 Titkok és szerelmek (mexikói sor.) 18.30 Híradó 18.50 Fókusz 19.25 Barátok közt (magyar sorozat) 19.55 Esti Showder Fábry Sándorral 21.25 Zsoldosok (amerikai sor.) 22.15 Este 22.40 Memphis (amerikai film) 0.20 Pont hu (ism.) 0.50 Fókusz (ism.).

6.30 Cicabogarak (rajzfilm) 7.00 Kölyökklub 10.45 A hetedik testvér (magyar rajzfilm) 12.10 A mágia bajnokai 3. (am. bűvészfilm) 12.55 Mire gondoltok? 13.00 Hírek 13.10 Wallace és Gromit (angol rajzfilm) 13.40 Varázslatos Karácsony (am. családi film) 15.15 Ben Hur (am. történelmi film) 17.40 Titkok és szerelmek (mexikói sor.) 18.30 Híradó 18.50 Fókusz 19.25 Karácsony Zámbo Jimmyvel 19.55 Karácsonyi Kööstölő 21.40 Zöld kártya (am. vígjáték) 23.35 Híradó 23.50 Vanessa Williams és barátai (amerikai koncertfilm) 0.40 Fókusz (ism.) 1.05 Divatklip.

6.30 Ünneptárgy 7.00 Kölyökklub 10.50 Csörre töltve 11.15 Mire gondoltok? 11.20 Hüvelyk Matyi (amerikai mesefilm) 12.55 Mire gondoltok? 13.00 Hírek 13.10 Pepsi Music Chart 14.05 Békavári uraság és barátai (angol rajzfilm) 15.25 Ben Hur (amerikai történelmi film) 16.50 Hógolyó futam (amerikai vígjáték) 18.30 Híradó 19.00 Titkok és szerelmek (mexikói sor.) 19.55 Téliap (amerikai vígjáték) 21.45 A sors kegyeltje (amerikai film) 23.35 Híradó 23.50 Fekete vipera (angol komédiásor.) 0.40 Divatklip.

6.30 Ez nem boszorkányság! (francia ismeretterjesztő sor.) 7.00 Kölyökklub 10.10 Papyrus (fr. rajzfilm) 10.50 Csörre töltve 11.25 A Sagala titka (lengyel kalandfilm-sor.) 11.55 Mire gondoltok? 12.00 A beszélő gorilla (angol természetfilm) 12.55 Mire gondoltok? 13.00 Hírek 13.10 Autómánia (ism.) 13.35 Karácsony Connecticutban (amerikai vígjáték) 15.10 Tarzan és a dzsungel fia (amerikai kalandfilm) 16.50 A csodálatos Nemo Kapitány (amerikai kalandfilm) 18.30 Híradó 19.00 Titkok és szerelmek (mexikói sor.) 19.55 101 kiskutya (amerikai vígjáték) 21.50 Karácsonyi szerelem (amerikai vígjáték) 23.25 Híradó 23.40 A beszélő gorilla (angol természetfilm, ism.) 0.40 Divatklip.

6.00 Matinal național 8.00 TVR Iași 9.05 O vedetă cu... cîntece (R) 9.35 Casa mea (R) 10.00 TVR Cluj-Napoca 11.05 Serial. Moștenirea 11.55 TVR Timișoara 13.00 Jurnal 13.15 CiberFan. Game mania 13.30 Tribuna partidelor parlamentare 14.00 Scena 14.30 Emisiune în limba germană 16.00 O vedetă cu cîntece: Irina Loghin 16.30 Cuvînt pentru necuvîntătoare 17.00 Corect! 17.05 Jumătatea ta 18.00 Avanspremieră 18.05 Amintiri din secolul 20 18.10 Serial. Sunset Beach 19.00 Jurnal 19.55 Serial. Doi băieți, o fată și o pizzerie 20.20 Știrile de sîmbătă asta 21.40 Jurnalul de noapte 20.50 Serial. Omul de nișă 21.40 Jurnalul de noapte 21.55 Culise 22.40 Film. Nemesis.

6.00 Știrile de sîmbătă asta 7.30 Serial. Omul de nișă 7.20 Desene animate 9.00 Acum, poți afla...! 9.30 Vă place filmul? 10.00 Art-Mania 11.00 Garantat 11.00 Un program de ciudățenii și curiozități 11.45 Dicționar de muzică 12.30 Lumea și noi 13.00 Arca 15.30 Asasinate celebre 16.20 Teleenciclopedia 17.05 Serial. Mare schimbare 18.00 Perechea potrivită! 18.30 Serial. Carol și compania 19.00 Jurnal 19.30 Surprize, surprize... 21.30 Serial. Dr. Quinn 22.20 Jurnal 22.25 Săptămîna sportivă 22.35 Film. Cavalerul întunecat.

6.00 Ceasul deșteptător 7.00 Universal credinței 8.00 Desene animate. Ursulețul Winnie 8.30 Kiki Riki Miki. Magazin pentru copii 10.00 Viața satului 11.30 Tezaur folcloric 12.30 De luni pînă duminică 13.15 Marea harababură: Televizorul 15.00 Serial. Haz cu lumea televiziunii 15.25 Auto-Club 16.00 Serial. Blankkenese 16.50 Spectacolul lumii văzut de Ioan Grigorescu 17.30 Trupa de șoc 17.55 Tragerile Loto Special 6/49 și Noroc 18.00 Perechea potrivită! 18.30 Joc distractiv 19.00 Jurnal 19.30 Fotbal 19.40 Zodia VIP 20.40 Film. Războiul 21.50 Jurnal 22.55 Pe față 23.55 Pariul Trio.

11.00 Surprize, surprize (R) 13.00 Jurnal 13.15 TVR Craiova 14.00 Pro Patria 15.00 Emisiune în limba maghiară 16.30 Agenția de plasare 17.00 Corect! Prezintă Cosmin Ionescu 17.05 Jumătatea ta 18.00 Avanspremieră 18.05 Decembrie '89 – 10 ani 18.10 Serial. Sunset Beach 19.00 Jurnal 19.55 Serial. Felicity 20.40 Cu ochii'n 4 21.10 Serial. FBI C-16 22.00 Jurnalul de noapte 22.15 Recurs la morală 23.00 Marele jazz.

6.00 Matinal național 7.00 TVR Iași 8.05 Film. Robin din Locksley 9.40 Desene animate 10.00 TVR Cluj-Napoca 11.05 Serial (R). FBI C-16 11.55 TVR Timișoara 13.00 Jurnal 13.15 CiberFan. Lumea PC-ului 13.30 Repere sacre 14.00 Oamenii ca noi 14.30 Convingături 15.00 Emisiune în limba maghiară 16.00 Dor 16.30 Scuzati! Pardon! Mersi! 17.00 Corect! 17.05 Jumătatea ta 18.00 Avanspremieră. Știri 18.05 Decembrie '89 – 10 ani 18.10 Serial. Sunset Beach 19.00 Jurnal 19.55 Telecinemateca. 21.50 Nu trageți! 22.05 Jurnalul de noapte 22.20 A–Facerea.

6.00 Matinal național 7.00 TVR Iași 8.05 Film. 9.40 Desene animate 10.05 TVR Cluj-Napoca 11.00 Punct ochit 12.00 TVR Timișoara 13.00 Jurnal 13.15 CiberFan 13.30 Evrika! 14.00 Memorialul Timișoara – decembrie 1989 15.05 Ecoturism 15.30 Medicina pentru toți 16.00 Hora satului 17.00 Impas în doi 17.30 Corect! 17.05 Jumătatea ta 18.00 Avanspremieră 18.05 Decembrie '89 – 10 ani 18.10 Serial. Sunset Beach 19.00 Jurnal 19.55 Film. Samson și Dalila 21.40 Decembrie '89 – 10 ani 22.10 Jurnalul de noapte 22.25 Café Corso 23.25 Lumea dansului.

6.00 Matinal național 7.00 TVR Iași 8.05 Film. Vis înaintea Crăciunului 9.25 Desene animate 9.50 TVR Cluj-Napoca 11.00 Pe față 12.00 TVR Timișoara 13.00 Jurnal 13.15 CiberFan 13.30 Destinul unei națiuni 14.00 Convingături 15.00 Pentru dv. Doamnă! 16.00 Muzica populară 16.25 Casa mea 16.55 Rezultatele tragerilor Super Loto 17.00 Corect! 17.05 Jumătatea ta 18.00 Jurnal 18.10 Serial. Sunset Beach 19.00 Jurnal 19.55 Serial. Moștenirea 20.45 Reflecții rutiere 21.00 Trezirea din vis 22.00 Jurnalul de noapte 22.15 Punct ochit 23.30 Rock la miezul nopții.

Vineri, 17 decembrie

Sîmbătă, 19 decembrie

Duminică, 20 decembrie

Luni, 21 decembrie

Marți, 22 decembrie

Miercuri, 23 decembrie

Joi, 24 decembrie

ÎN LIMBA MATERNĂ - emisiune radiofonică în limba română**20 DECEMBRIE, LUNI (redactor: Petru Cîmplan)**

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 11.00 Montaj de muzică populară - redactor: Gelu Stan din Timișoara 11.30 Buletin informativ, date meteo 11.40 Ziua minorităților la români - reportaje 11.55 Încheiere.

21 DECEMBRIE, MARȚI (redactor: Iulia Kaupert)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.40 Evenimente calendaristice 10.45 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 10.30 Buletin informativ, date meteo 10.45 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

22 DECEMBRIE, MIERCURI (redactor: Anamaria Brad)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 10.50 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.40 Sport - rubrica lui Adam Bauer 11.53 Avangarda „Ecranul nostru” 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

23 DECEMBRIE, JOI (redactor: Eva Iova)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 11.00 „De la pașpe la opșpe - liceenii” 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.45 Nota săptămânii de Edda Illyés 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

24 DECEMBRIE, VINERI (redactor: Adam Bauer)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Evenimente calendaristice 10.50 Ajunul Crăciunului la români „Cadoul meu preferat” - montaj 11.20: Un mic portret al cântăreței Vali Pentea Sava, care în trecutul apropiat a fost oaspetele Adunării Baptiste române din Micherechi 11.55 Încheiere.

25 DECEMBRIE, SÂMBĂTĂ (redactor: Anamaria Brad)

14.30 Introducere, cuprins 14.40 Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 14.50: Crăciunul la români I. De vorbă cu PS Episcop Sofronie. Colinde, romanțe 15.58 Încheiere.

26 DECEMBRIE, DUMINICĂ (redactor: Petru Cîmplan)

14.30 Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.35 Crăciunul la români II.: Mesaj de crăciun - Daniel Burtic 14.50 În vizită la familia Repisky 15.05 Colinde, romanțe de Valeriu Anania - teatru radiofonic 15.55: Încheiere

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

În fiecare seară, între orele 19.00-19.30 se prezintă emisiunea românească, difuzată pe țară. Sumarul acesteia este compus din actualitățile zilei și reportaje, Interviu din viața comunității noastre, respectiv relatări din viața școlilor românești. Emisiunea de seară, difuzată pe țară, pe lângă frecvențele de 66,29 MHz și 66,14 MHz, poate fi ascultată și pe undele occidentale, pe frecvențele locale ale studiourilor regionale.

Radio Calypso, Budapesta 873 kHz, Radio Debrecin 91,4 MHz, Radio Seghedin 93,1 MHz

Ecranul Nostru: 22 decembrie 1999 (MTV1 ora 13.30)

Reluare: 26 decembrie (MTV2 ora 6.25)

Conținutul emisiunii de Crăciun

Emisiunea românească televizată se va prezenta la 22 decembrie, exact la aniversarea a 10 ani de la izbucnirea revoluției din 1989 din România. Evenimentele care au zdrobit regimul totalitar ceaușist, au avut loc înaintea Crăciunului. Ele au și marcat puternic această sărbătoare creștină. Oaspeții studioului nostru vor fi Ștefan Frățean și Petru Cîmplan, reporterii de televiziune care au filmat multe secvențe emoționante, chiar în ziua de 22 decembrie 1989.

Realizator: Tiberiu Boca

FM 92,1 STEREO**RADIO VOCEA****EVANGHELIEI ORADEA**

5.00-5.30 Actualități BBC 5.30-7.00 Bună dimineața 7.00-7.20 Știri locale 7.30-8.30 Muzică și meditații biblice 8.30-9.30 Predică 9.30-11.00 Lecturi biblice, știri, mesaje creștine și muzică 11.00-12.00 Divina armonie 12.00-13.00 Răspundem ascultătorilor 13.00-13.30 Actualități BBC 13.30-15.00 Lecturi biblice, meditații biblice, muzică 15.00-16.00 Știri, mesaje creștine, muzică 16.00-17.00 Știri, mesaje creștine, muzică 17.00-17.45 Actualități BBC 17.45-18.00 Anunțuri și reclame 18.00-18.45 Reluare: Predică 18.45-19.10 Emisiune pentru copii 19.10-19.30 Muzică 19.30-20.00 Cu brațele deschise 20.00-20.30 Actualități BBC 20.30-21.00 Cartea pe unde radio 21.00-22.00 Emisiune de viață spirituală 22.00-23.00 Predică 23.00-5.00 Nocturna R.V.E. (muzică, meditații biblice, mesaje creștine, lecturi biblice)

RADIO VOCEA EVANGHELIEI PENTRU EUROPA
SW 49 m, zilnic 18.00-18.45
MW 1395 kHz, luni, marți 21.15-21.30

În toiul „diznotoarelor”

Încă o enigmă rezolvată**MARTIN BORMANN**

s-a sinucis în 1945!

Testele genetice de ultimă oră au pus, în sfârșit, capăt speculațiilor privind cărora controversatul Martin Bormann, cel mai fidel prieten și secretarul personal al lui Adolf Hitler, nu ar fi murit în mai 1945, ci ar fi reușit să scape și să se refugieze în Argentina, unde ar fi trăit până la adânci bătrâneți, în exil.

Analizând un schelet uman descoperit în 1972, cu ocazia săpării fundației pentru o clădire din Berlinul Occidental, dar rămas până astăzi, în mod inexplicabil, uitat într-un fișet la un spital din actuala capitală a Germaniei, geneticienii, realizând testele ADN, au

ajuns la concluzia că este vorba despre rămășițele pămîntesti ale lui Bormann. Experții au stabilit că, foarte probabil acesta se sinucisese pe data de 2 mai 1945, prin ingerarea unei cantități apreciabile de otrăvă. Rudele încă în viață ale căpeteniei naziste au refuzat primirea osemintelor, punînd autoritățile germane în dificultate. Există soluția înhumării acestor rămășițe pămîntesti într-un cimitir din Berlin, dar această soluție a fost exclusă din start. Motivul? Pericolul proliferării unui cult „pro-Bormann” în rîndul neonaziștilor, extrem de numeroși și de activi în oraș. De altfel,

oficialitățile aveau deja exemplul unui alt comandant nazist, Rudolf Hess, „zeificat” de către tinerii săi adepți după ce la 17 august 1987, de ziua sa de naștere și-a pus capăt zilelor, spînzurîndu-se în celulă, la închisoarea Spandau. Atunci guvernul german a ordonat chiar dărîmarea închisorii - unde Hess era ultimul deținut - pentru a nu face din ea un „altar al neonazismului”. Astfel încît, avînd aceste „antecedente” și negăsind o altă soluție, edilii din Berlin au luat hotărîrea, de comun acord cu familia lui Bormann, să ardă osemintele și să împrăștie cenușa într-un loc secret, deasupra mării Baltice...

Un calendar al viitorului?

N-ar fi exclus ca, din secolul XXI, omenirea să se conformeze unui nou calendar, după cum își încredințează cititorii ziarul moscovit „Sevodnia”. Cel puțin așa preconizează Națiunile Unite, care apreciază că actualul calendar gregorian complică programarea activităților economice, industriale, financiare și contabile. Semestrele, trimestrele și lunile nu au, toate, același număr de zile; săptămînile se succed indiferent de durata lunilor, astfel încît lunile nu încep din aceeași zi a săptămînii. Pentru remedierea acestei stări de lucruri, ONU a lansat un concurs internațional pentru reformarea calendarului gregorian (introdus de papa Grigore al XIII-lea, în anul 1582). Buletinul Academiei de științe ruse expune rezultatele cercetărilor lui Piotr Elistratov, purtînd orgoliosul titlu de „Calendar perpetuu, universal, cu simetrie de oglindă”. El a fost calculat pentru a intra în vigoare la 1 ianuarie al se-

colului XXI, într-o zi ce se propune a fi stabilită ca luni, așa cum ar urma să fie prima zi a tuturor anilor următori. Toate lunile vor avea 28 de zile, adică patru săptămîni a câte șapte zile. Toate trimestrele ar începe cu o „săptămînă a triestrului” (care ar marca și începutul fiecărui anotimp), urmată de trei luni a patru săptămîni. Astfel, trimestrele vor avea, toate, câte 91 de zile, iar anii câte 364 de zile. Anii bisecți vor cădea întotdeauna în al 4-lea, al 9-lea, la 15-lea și al 26-lea an dintr-un ciclu de 28 de ani. Acum iată care este, fără îndoială, elementul cel mai important: zilele de luni vor corespunde mereu cu datele de 1, 8, 15 și 28 ale tuturor lunilor, ale tuturor trimestrelor și ale tuturor anilor, zilele de marți vor cădea în datele de 2, 9, 16 și 23 etc. Va reuși oare omenirea să-și planifice astfel mai bine gestiunea cotidiană datorită calendarului lui Elistratov? Experții vor aprecia. Deocamdată se poate doar afirma că printr-un asemenea

calendar s-ar pune capăt unor superstiții legate de coincidența unor zile și date. Zilele de luni și vineri, care se nimeresc în nenorocoasa dată de 13 vor trece în uitare. Romanticismul calculelor febrile ale multora va dispărea și el: e imposibil deocamdată să se pună întrebarea dacă acest calendar ne-ar putea oferi o zi suplimentară de repaus, alături de una sau două zile de sărbătoare, grație unei... punți. Pentru ruși, prima săptămînă lucrătoare a anului cel nou ar începe mereu într-o miercuri (1 și 2 ianuarie fiind zile de sărbătoare). Crăciunul (cel ortodox) ar cădea într-o duminică, iar 8 martie (ziua femeii) într-o luni. Zilele de 1 și 2 mai ar cădea întotdeauna într-o luni și într-o marți. Ziua independenței (ziua națională rusă, 12 iunie) ar fi într-o vineri, ceea ce ar asigura o săptămînă de lucru scurtată în iunie. În schimb, aniversarea revoluției din octombrie (7 noiembrie), ar cădea mereu într-o duminică!

**Dacă doriți
să ne sunați...**

...vă stăm la dispoziție!

**LA TELEFON: 66/361-789, 66/463-152
TELEFAX: 66/463-152**

E-mail: foaia@gyula.hungary.net

între orele 8.00-15.30

**Anunțuri, reclamă, mică publicitate pot fi trimise
și prin telefon și telefax la adresa redacției. Le
vom publica în cel mai scurt timp, în mod gratuit.**

Atenție gospodarii!

De vânzare la prețuri accesibile: pui de carne albi și pui galbeni, de ouat!

La adresa: lângă incubatorul de pui de lângă șoseaua dintre Giula și Békéscsaba.

Telefon: 06 20 9854-338

Atenție, filatelii!

VÎNZARE - CUMPĂRARE de mărci postale, serii și colecții complete!

ESTIMARE - ATESTARE de colecții și unicate!

Pe adresa:
EXKLUZIV-PHILATELIA Kft.
H-5700 GYULA, Tiberiu 18.
Tel./fax: 463-341

**Există în Giula un loc unde se
poate minca ieftin și bine?**

DA! la

**Restaurantul
„Pivnița cu bere”
(Sörpince)**

din Giula, Piața Kossuth nr. 2

- **Preparate ale bucătăriei tradiționale maghiare și românești**
  - **Mese festive**
  - **Sărbătorirea unor evenimente de familie**
  - **Întîlniri ale oamenilor de afaceri**
- Informații la telefon:
66/362-382**

Știați că...

...o localitate arheologică din Liban situată în apropiere de Beyruth, Baalbekul, este un străvechi centru fenician? Ea poartă numele zeului Baal, personificarea ordinii cosmice, zeu care asigură viața oamenilor.

...muza inspiratoare a sonetelor poetului italian Petrarca (1304-1374) era Laura? Numele ei întreg era Laura de Noves.

...adevăratul nume al scriitorului francez Voltaire era Marie François Arouet. El a trăit între anii 1694-1778.

...Școala Centrală din București este opera arhitectului Ion Mincu? Ea a fost construită în 1890.

...golful Biscaya, cuprins între țărmul nordic al Peninsulei Iberice și coastele apusene ale Franței, este bîntuit de cele mai periculoase furtuni de pe țărmurile atlantice europene. Principalele sale porturi sînt Bordeaux (Franța) și Bilbao (Spania).

ORTODOXIA

ANUL II NR. 12

DECEMBRIE 1999

Nr: 265/1999
† SOFRONIE

**DIN MILA LUI DUMNEZEU
EPISCOP AL EPARHIEI
ORTODOXE ROMÂNE
DIN UNGARIA**

Iubitului cler, cinului monahal și dreptmăritorilor creștini har, binecuvântare și pace de la Dumnezeu-Tatăl și de la Domnul nostru Iisus Hristos.

„Cuvântul S-a făcut trup și S-a sălășluit între noi și am văzut slava Lui, slavă ca a Unuia-Născut din Tatăl, plin de har și de adevăr.” (Ioan 1,14)

Iubiți frați și surori în Hristos

Suntem iar împreună în zi de mare sărbătoare. Se împlinesc, iată, după tradiția transmisă până la noi, două milenii de când Tatăl nostru Care este în ceruri¹ L-a dat pe Fiul Său Cel Unul-Născut² pentru viața lumii, pentru ca tot omul care crede în El să nu mai moară, ci să primească viața veșnică, să treacă, să se mute din moarte la viață.³

Acum două mii de ani așteptarea omenirii rămase în afara raiului după căderea strămoșilor Adam și Eva a luat sfârșit. Iar semnul acestui sfârșit al așteptării a fost împlinirea proorociei lui Isaia: „Iată, Fecioara va lua în pânțe și va naște fiu și vor chema numele lui Emanuel, care se tâlcuiește: Cu noi este Dumnezeu”.⁴ Această Fecioară către a cărei smerenie a căutat Domnul, cea fericită de toate neamurile⁵ Maica Celui mult așteptat-Mesia, Maria din Nazaretul Galileei a luat în pânțe și a dat naștere prin pogorârea Duhului Sfânt și prin umbrirea puterii Celui Preaînalt Fiului lui Dumnezeu.⁶ Și S-a născut Fiul lui Dumnezeu în Betleemul Iudeei cel atât de căutat de pelerinii din toate timpurile și din toate locurile și mai ales acum, cu prilejul marelui jubileu. Pentru că o fecioară cuminte a răspuns „da” voii sfinte a lui Dumnezeu, provocării Lui, Fiul lui Dumnezeu a putut să Se facă și Fiul Omului și să ne pregătească drumul înapoi către casa Părintelui ceresc. Noul Adam S-a născut din Noua Evă în desăvârșită ascultare de voia Tatălui acum douăzeci de vecuri.

Dreptmăritori creștini și creștine

Fiul lui Dumnezeu, Iisus Hristos Domnul și Mântuitorul nostru, Mesia Cel mult dorit cum Îi spun scumpele noastre colinde străbune, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, cum Îl mărturisim ori de câte ori rostim Simbolul de credință niceo-constantinopolitan, Cuvântul-Dumnezeu, „prin Carele toate s-au făcut”,⁷ S-a golit de salva Sa dumnezeiască luând chip de rob⁸ făcându-Se om, ascultător până la moarte de Dumnezeu-Tatăl.

Însemnare: Această Pastorală se va citi în fiecare biserică parohială la Sfânta Liturghie din prima zi, iar în bisericile și capelele ce nu au preot paroh propriu, ci doar administrator, în a doua zi sau în a treia zi de Crăciun, după caz.

† SOFRONIE

EPISCOP AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE DIN UNGARIA PASTORALĂ LA NAȘTEREA DOMNULUI 1999

Fiul lui Dumnezeu alege să Se nască în chipul cel mai smerit cu putință. Lumea – atunci ca și astăzi – egoistă – nu vrea să ofere adăpost unei femei gata să nască. Așa se întâmplă că Mesia Se naște într-o peșteră din Betleemul Iudeei, în „iesle dobitocească” după cuvântul colindului, sfidând, disprețuind toate părerile oamenilor despre mărime, despre putere, despre autoritate. El, Fiul lui Dumnezeu devenit prin întrupare și Fiul Omului, vine să strice toate ideile preconcepate, toate împietririle, toate conformismele. Vine și propune lumii o lumină nouă – a Sa – veche de dinainte de începuturile lumii, dar cu anevoie de deslușit.

Împăratul Universului Se naște ca un rob într-o peșteră. Stăpânul lumii nu este primit și nici recunoscut de cei puternici care Îl alungă din casele lor. Atunci ca și acum. Pentru că le strică toate comoditățile. Pentru că este altfel. Pentru că îi provoacă. Pentru că ei nu au loc în casele lor pentru Hristos. Mai degrabă se alătură lui Irod spre uciderea pruncilor nevinoși, doar-dar Îl vor putea ucide și pe El, sârmanii, într-atât se tem de Acest nimicitor al răului și al morții, ei, bieții, fiind – fără să o știe – prinși în capcana smintelilor stăpânului întunericului cel gros, păcios și fără ieșire.

Dumnezeu, însă, în discreția Sa, arată celor ce vor să vadă semnele nașterii Fiului Său pe pământ: steaua, ingerii, slava lui Dumnezeu strălucind păstorilor.⁹ Iar cei pregătiți pentru întâlnirea cu minunea – magii și păcurarii – Îi aduc închinare și daruri slăvind pe Dumnezeu și laudându-L.¹⁰ Pe Acest Dumnezeu smerit, născut în iesle, pentru Care nu a mai rămas loc de găzduire¹¹ în cetate pentru a Se naște și a fi culcat în pat de nou-născut.

De altfel, și astăzi, la două mii de ani de când minunea întrupării Fiului lui Dumnezeu s-a petrecut, găsim același refuz, aceeași răceală. Câți semeni ai noștri nu spun și acum nu pruncilor care vor să se nască? Câți nu le închid ușa în nas și îi dau afară din chiar pânțele maicilor lor? Ba am ajuns chiar acolo că maicile nu mai vor să ofere nici măcar peșteră și iesle pentru pruncii lor zămisliti, ci îi trimit la moarte, la osânda Irodului modern care hotărăște câți și care oameni trebuie să se nască și să trăiască.

Oare nu pe Hristos Îl ucidem nelăsându-L să ia chip prin Taina Sfântului Botez în acești prunci pe care nu-i vrem și nu-i lăsăm să se nască? Mai mult, nici nu-i lăsăm să se zămislească! Civilizația noastră a ajuns așa de departe și suntem atât de mulțumiți de noi înșine – ne credem chiar stăpâni pe viața noastră – că nu mai vrem lumea decât pentru noi și pentru cercul nostru prea strâmt.

Nebuni suntem! Să ne trezim până nu e prea târziu! Degeaba cinstim cu buzele și prin petreceri rupte de Dumnezeu nașterea lui

Hristos! De vom continua să ne facem părtași la ucidere, fie și prin tăcerea noastră vinovată, nu suntem vrednici să prăznuim cum se cuvine nașterea Domnului.

Iubiții mei fii sufletești

Pe bună dreptate ne putem întreba ce am făcut cu zestrea noastră creștină, acum la două mii de ani de la întruparea Domnului nostru? Unde este mărturia noastră astăzi? Popoare ce își spun creștine ridică sabia și pumnul unul împotriva altuia. Neamuri care își zic creștine prigonesc pe necreștini sau se apără de nesăbuitele lor ucigând. Și asta, de multe ori, în numele lui Hristos, Cel ce ne-a poruncit să ne iubim vrăjmașii, să-i binecuvântăm pe cei ce ne blestemă, să facem bine celor ce ne urăsc și să ne rugăm pentru prigonitori.¹²

Unde este Hristos Cel ce a biruit moartea și ura într-o lume în care egoismul pare monedă de schimb? Este aici. Este în mijlocul nostru. Numai că nu-L vedem pentru că doar cei curați cu inima pot să-L vadă pe Dumnezeu.¹³ Este printre noi și în noi, răstignit pentru păcatele noastre, iubindu-ne și îndemnându-ne la iubire sfântă, fără de prihană, nimicind răul, patimile și gândurile rele din fiecare următor al Său și înălțând virtuțile și „tot gândul iubitor de Dumnezeu”¹⁴ din fiecare.

Prezența Domnului nostru Iisus Hristos în istorie, în ciuda tuturor războaielor, nenorocirilor, egoismului și răutății care bântuie prin lume, este limpede doar pentru cel ce crede. Acesta numai este în stare să-L recunoască pe Mesia acolo unde altfel am fi ispițiți să vedem sânge și sete de putere, morți și ruine. Dar cel care Îl primește pe Domnul în viața lui ca stăpân va înțelege ușor că El, Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu și Fiul Omului este de față și Se descoperă în toți cei persecutați, în toți suferinzi, bolnavii, orfanii și însingurații lumii acesteia.

Cu cât este mai mare sălbăticia lumii, cu atât mai mult vine Hristos și Se sălășluiește în ieslea fiecărui suflet singur, urcă pe crucea fiecărui damnat și poartă rănile fiecărui condamnat la suferință și la moarte. Așa Îl putem recunoaște pe Emanuel, văzând că Dumnezeu este cu noi, prin faptele lui Hristos, înțelegând lucrul acesta acum mai lămurit ca oricând altădată.¹⁵

Să nu ne amăgim! Doar cei care cred și Îl mărturisesc pe Hristos prin propria lor viață, căutând să se lipească de toate frumusețile perversitate ale necuratului pot gusta din plin bucuria întrupării Domnului. Căci „Hristos S-a făcut om, născându-Se, după voința lui Dumnezeu și Tatăl, pentru oamenii care vor crede în El și pentru nimicirea demonilor”.¹⁶ Pentru aceasta, toată răutatea lumii noastre, toate amăgirile diavolești și toată plăcerea avansa-

tă cu viclenie multă mai cu seamă tinerilor vor pieri prin puterea Celui ce acum două mii de ani S-a Întrupat.

Nu vă temeți! Răul și distrugerile, moartea vor dispărea. Depinde, însă, în mare măsură de noi să ne întoarcem la izvoarele iubirii dumnezeiești. Să părăsim păcatul și egoismul păgubitor, să ieșim din izolarea în care o civilizație străină și o cultură lipsită de Dumnezeu ne-a împins. Până nu e prea târziu, să ne trezim și să-L întâmpinăm pe Hristos Cel ce în Betleemul Iudeei, în iesle și pe „paie de fân uscat” din Fecioară S-a născut.

Nu uitați nici o clipă pilda strămoșilor noștri care cu multă jertfă au păstrat ființa națională și credința ortodoxă pe aceste meleaguri, v-au învățat toată buna cuviință a țaranului român și cum să rezistați. Ați dăinuit și prin colinde. Bucurați-vă de ele acum și le cântați, de cu noapte „de la cântători” și până către înserat. Nu disprețuiți odoarele înaintașilor voștri și deprindeți-i pe copiii colindatului și toate tradițiile românești.

Arătați-le tinerilor frumusețea strămoșilor și nu-i lăsați să se rușineze de comorile ce le avem. Aduceți-i în biserici. Ei sunt viitorul comunității noastre. Dacă nu-i încălziți cu focul pe care voi înșivă l-ați primit în suflet din fragedă pruncie și care v-a ajutat să rămâneți, îi vom pierde. Și pentru Hristos, și pentru Sfânta Sa Biserică și pentru neam. Și judecata va fi necruțătoare cu noi. Indiferența noastră a durat prea mult. E vremea deșteptării.

Astfel întâmpinăm marele jubileu al întregii creștinătăți. Ne gătim de sărbătoare împreună cu străbunii. Bisericile ne sunt pline fiindcă toți cei plecați mai înainte se întorc să cânte laolaltă cu noi „colindul sfânt și bun” de nașterea lui Hristos.

Și – „acum te las, fii sănătos și vesel de Crăciun,

dar nu uita, când ești voios, române, să fii bun”.

Cu aceste gânduri, scumpi inimii mele fii și fiice duhovnicești, rog pe Atotmilostivul să vă dăruiască sărbători fericite și la mulți binecuvântați și plini de har ani, încredințându-mă rugăciunilor voastre și rămânând al vostru al tuturor iubitor părinte și pururea rugător către Domnul nostru Iisus Hristos.

†SOFRONIE
Episcopul Eparhiei Ortodoxe
Române din Ungaria

Data în reședința episcopală din Iula la praznicul Nașterii Domnului din anul 1999.

1. Matei 6, 9.
2. Ioan 3, 16.
3. Ioan 5, 24.
4. Isaia 7, 14 și Matei 1, 23.
5. Luca 1, 48.
6. Luca 1, 35.
7. Ioan 1, 3 și articolul 2 din Simbolul de credință niceo-constantinopolitan (Credeul)
8. Filipeni 2, 6-8.
9. Luca 2, 9.
10. Luca 2, 20.
11. Luca 2, 7.
12. Matei 5, 44.
13. Matei 5, 8.
14. Sfântul Maxim Mărturisitorul, A doua sută a capetelor gnostice, 44 (volumul 2 al Filocaliei traduse de Părintele Profesor Dumitru Stăniloae, p. 183).
15. Sfântul Ioan Gură de Aur, Omilia V la Matei 11. (în traducerea Părintelui D. Fecioru în Colecția Părinți și Scriitori Bisericești 23, p. 68).
16. Sfântul Justin Martirul și Filozoful, Apologia a doua în favoarea creștinilor, VI. (în traducerea Părintelui Profesor Olimp N. Căciulă, în Colecția Părinți și Scriitori Bisericești 2, p. 81-82).

.....NU VĂ TEMEȚI. CĂCI, IATĂ, VĂ BINEVESTESC VOIĂ BUCURIE MARE CARE VĂ FĂ PENTRU TOT POPORUL.
CĂ VĂ S-A NĂSCUT AZI MÂNTUITOR. CARE ESTE HRISTOS DOMNUL, ÎN CETATEA LUI DAVUD.” (LUCA 2, 10-11)

Agenda de lucru a P.S. Sofronie luna octombrie 1999

1 octombrie a.c. Acoperământul Maicii Domnului: S-a întâlnit, la Paris, cu Înalt Prea Sfințitul Iosif, Arhiepiscopul Eparhiei Ortodoxe Române Occidentale și Meridionale.

2 octombrie a.c. a participat, la Paris, la a șasea Adunare Generală a Asociației Sfântului Siluan Athonitul, unde s-a întâlnit cu episcopi, călugări și călugărițe, profesori de teologie, preoți și pastori ortodocși, catolici și protestanți din Europa Occidentală.

3 octombrie a.c. a săvârșit Sfânta Liturghie și a predicat la mănăstirea ortodoxă de maici a Acoperământului Maicii Domnului de la Bussy-en-Othe, lângă Paris, fiind oaspetele maicii starețe Olga și al comunității maicilor și surorilor de acolo.

4 octombrie a.c. a vizitat Muzeul Luvru din Paris, Ambasada României, unde a fost primit de Excelența Sa Dumitru Ceașu, Ambasadorul României, în Franța și a luat parte la slujba de seară de la bazilica Sacré Coeur din Montmartre, unde s-a întâlnit cu maicile benedictine ale Sfintei Inimi.

9 octombrie a.c. a susținut prelegerea „Viata lui Constantin Brâncoveanu. Stilul brâncovenesc” și a participat la programul „Primul contact cu istoria poporului român” organizat de Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria la sediul uniunii din Iula.

10 octombrie a.c. a săvârșit Sfânta Liturghie, a predicat și a slujit la parastasul de zece ani la credincioasei Ecaterina la Catedrala Episcopală.

12 octombrie a.c. A vizitat parohia Chitighaz.

13 octombrie a.c. A săvârșit Rânduiala trecerii la Ortodoxie a credincioasei Maria Tereza la Catedrala Episcopală și a participat la slujba privegherii la biserica din Iula Mică-Sfânta Parascheva-cu ocazia hramului.

14 octombrie a.c. a slujit și a predicat la biserica cu hramul Cuvioasa Parascheva din Iula Mică. A hirotesit întru duhovnic pe Prea Cuviosul Ieromonah Paisie: a vizitat casa parohială din Orașul Mic Românesc și a participat la agapa oferită de Părintele paroh.

15 octombrie a.c. a condus un grup de pelerini din Iula spre mănăstirile din Bucovina; a vizitat mănăstirea Nașterea Maicii Domnului, mausoleul lui Octavian Goga, casa memorială a acestuia și muzeul etnografic din Ciucea; a vizitat mănăstirea de maici Florești de lângă Cluj, aflată în construcție, unde s-a întâlnit cu maica stareță Teodora și a binecuvântat maicile și surorile. A fost primit de maica Stareță Melitina, Stavrofora, la mănăstirea Dragomirna.

16 octombrie a.c. a asistat la Sfânta Liturghie din biserica mare a mănăstirii Dragomirna. A vizitat, împreună cu grupul de pelerini din Ungaria, mănăstirile Dragomirna, Moldovița (unde s-a închinat la Sfintele moaște) și Sucevița, unde a fost primit de Stavrofora Adriana, stareța sfintei mănăstiri și s-a închinat la icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului.

A fost primit de Părintele Arhimandrit Melchisedec, starețul mănăstirii Putna; a slujit la Privegherea pentru duminică de la mănăstirea Putna și s-a închinat la mormântul Dreptcredinciosului Voievod Ștefan cel Mare și Sfânt și la Sfintele Moaște ale mănăstirii.

17 octombrie a.c. A săvârșit Sfânta Liturghie și a predicat în biserica mare a mănăstirii Putna; a vizitat Mănăstirea Bogdana din Rădăuți, unde s-a închinat la moaștele Sfântului Ierarh Leontie de la Rădăuți; a vizitat biserica Arbore și mănăstirea Sfântul Ioan cel Nou de la Suceava, unde s-a închinat la moaștele Sfântului Ioan cel Nou, a asistat la slujba de seară, a rostit cuvânt de învățătură și a binecuvântat pe credincioși.

18 octombrie a.c. a vizitat mănăstirile Hunor și Voroneț. La Voroneț s-a întâlnit cu Stavrofora Irina, stareța Sfintei mănăstiri și s-a închinat la mormântul Sfântului Daniil Sisastrul din biserica mare a mănăstirii.

19 octombrie a.c. a participat la Arad la ședința Sinodului Mitropolitan al Mitropoliei Banatului prilejuită de susținerea examenului

Itinerarul pastoral al Prea Sfințitului Părinte Episcop SOFRONIE, Episcop al Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria

de capacitate preoțească.

21 octombrie a.c. s-a întâlnit la Budapesta cu Sanctitatea Sa Bartolomeu I, Patriarhul ecumenic (primul între patriarhii ortodocși), cu Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Mihail al Austriei și Ungariei (din partea Patriarhiei ecumenice a Constantinopolului) și Simeon al Europei Centrale (din partea Patriarhiei Bulgariei) și a participat la Simpozionul dedicat Duhului în Aula Academiei Maghiare de Științe din Budapesta.

22 octombrie a.c. a asistat la Sfânta Liturghie de la Catedrala Episcopală. A primit, la Catedrală și Episcopie, delegația Fundației Moise Nicoară din România, condusă de Domnul Președinte Teodor Meleșcanu. A însoțit distinși oaspeți la Micherechi, unde au vizitat împreună biserica și casa parohială, grădinița de copii și școala, precum și câteva gospodării ale sătenilor.

23 octombrie a.c. a vizitat parohia Micherechi.

24 octombrie a.c. a slujit la Catedrală și a predicat la Sfânta Liturghie, la parastas și la taina Sfântului Botez și a Mirungerii, rostind și cuvinte de învățătură.

25 octombrie a.c. s-a întâlnit la București cu Prea Fericitul Părinte Patriarh Teoctist și cu membrii Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române. A participat la festivitatea de primire a Sanctității Sale Bartolomeu I, Patriarhul ecumenic (al Constantinopolului).

26 octombrie a.c. a luat parte la slujba târnosirii și a slujit la Sfânta Liturghie împreună cu cei doi patriarhi și cu alți ierarhi greci și români la noua biserică Sfântul Grigore Palama a studenților de la Universitatea Politehnică din București.

27 octombrie a.c. a făcut parte din soborul arhieresc slujitor de la Catedrala Patriarhală din București cu ocazia praznicului Sfântului Dimitrie cel Nou ale cărui moaște sunt în Catedrala Patriarhiei și a participat la agapa oferită de Prea Fericitul Părinte Patriarh Teoctist în cinstea Sanctității Sale Bartolomeu I al Constantinopolului, la Reședința Patriarhală din București.

28 octombrie a.c. a asistat la ceremonia decernării titlului de doctor honoris causa al Universității din București Sanctității Sale Patriarhului ecumenic, în Aula Facultății de Drept din București. A făcut parte din delegația arhierescă ce a însoțit pe cei doi patriarhi la Academia Română, unde s-a întâlnit cu Domnul Eugen Simion, Președintele Academiei, la Palatul Elisabeta, unde Președintele României, Domnul Profesor Emil Constantinescu a oferit Sanctității Sale Bartolomeu I Ordinul Steaua României în grad de Mare Cruce și la Palatul Cotroceni și a fost oaspetele Președinției României la recepția în onoarea celor doi patriarhi.

A participat la ședința solemnă a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, care l-a avut ca invitat pe Patriarhul Constantinopolului. Împreună cu ceilalți membrii ai Sfântului Sinod a condus la aeroport pe Sanctitatea Sa Patriarhul ecumenic.

29 octombrie a.c. a participat la ședința de lucru a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, al cărui membru este.

30 octombrie a.c. s-a întâlnit cu Prea Fericitul Părinte Patriarh, cu membrii ai Sfântului Sinod; a asistat la primirea de către Părintele

Patriarh a unei delegații oficiale militare din Republica Elenă, la slujba de pomenire a Arhiepiscopului Vasile al Târgoviștei la Catedrala Patriarhală și la Slujba Vecerniei de la Catedrală.

31 octombrie a.c. a slujit Sfânta Liturghie și a predicat la Catedrala Patriarhiei Române din București.

Agenda de lucru a P. S. SOFRONIE pe luna noiembrie 1999.

1 noiembrie. A făcut parte din soborul slujitor condus de Prea Fericitul Părinte Patriarh Teoctist la slujba înmormântării Arhiepiscopului Vasile în Catedrala Arhiepiscopală din Târgoviște.

2 noiembrie. S-a întâlnit cu Patriarhul României.

3 noiembrie. S-a întâlnit cu Domnul Secretar de Stat Mircea Pascu de la Ministerul Afacerilor Externe din București.

4 noiembrie. S-a întâlnit cu Domnul Secretar de Stat Petrișor Peiu, la Palatul Victoria, Sediul Guvernului României. A acordat un interviu ziarului Curierul Românesc.

5 noiembrie. A făcut parte din delegația Bisericii Ortodoxe Române în Venezuela, condusă de Prea Fericitul Părinte Patriarh Teoctist cu prilejul târnosirii bisericii românești în stil maramureșean din Caracas. S-a întâlnit cu părintele Costică Popa din Caracas, cu însărcinatul cu afaceri al României la Caracas, cu primarul de origine română al municipiului Chacao, Domnul Corneliu Popescu, cu episcopul-exarh Georges Kakhale al Bisericii melchite (greco-catolic) din Venezuela, cu Arhimandritul Iosif Dib, reprezentantul Patriarhiei Antiohiei (ortodox), cu delegați ai Bisericii Catolice din Venezuela și cu reprezentanți ai emigrației române.

6 noiembrie. A vizitat mai multe obiective din Caracas: noua biserică românească (unde a acordat un interviu pentru Radio România), biserica ortodoxă antiohiană Sfântul Antonie cel Mare, catedrala melchită Sfântul Gheorghe, unde s-a întâlnit cu Excelențele lor Ignacio Antonio-Velasco, Arhiepiscop de Caracas, Gomidas Ohanian, episcopul armenilor ortodocși din Venezuela, Georges Kakhale, episcopul-exarh al comunității melchite din Venezuela, ieromonahul Mounir Aoun din Ordinul Libanez Maronit, parohul bisericii maronite Sfântul Charbel din Caracas, cu episcopul anglican și cu alți reprezentanți al bisericilor din Venezuela și a participat la agapa oferită de episcopatul catolic venezuelean în sala de festivități a parohiei melchite. A vizitat expoziția fotografică a artistului venezuelean Arturo Padron, bun cunosător al limbii române (a făcut studii de teatru și film la București), dedicată înălțării bisericii maramureșene din Caracas și a talentatei pictorițe Miruna Budișteanu din România. A luat parte la recepția oferită de Ambasada României în onoarea Părintelui Patriarh.

7 noiembrie. A participat la slujba târnosirii și la Sfânta Liturghie de la biserica Sfinții Împărați Constantin și Elena a parohiei ortodoxe române din Caracas, pontificat de Prea Fericitul Părinte Patriarh Teoctist și la agapa oferită de parohie.

8 noiembrie. A săvârșit Sfânta Liturghie și taina cununiei familiei Cornelii și Maria

Popescu, la biserica românească din Caracas. A participat la dejunul oferit de Nunțiatuara Apostolică și la dineul oferit de Domnul Primar Corneliu Popescu, la restaurantul Tarzilandia.

9 noiembrie. A asistat la ședința specială a Consiliului Municipal al sectorului Chacao din Caracas prilejuit de înfrățirea municipiilor Chacao și Cluj-Napoca și la vernisajul expoziției a patru artiști români din țară în foaierea Fundației Culturale din Chacao. A vizitat Piața Bolivar – centrul istoric al capitalei venezuelene.

11 noiembrie. S-a întâlnit cu Ambasadorul României la Londra, cu reprezentanți ai Bisericii Anglicane și cu parohul bisericii ortodoxe românești din Londra, părintele Silviu-Petre Pufulete, iar la București, cu membri ai Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române.

12 noiembrie. S-a întâlnit cu Prea Fericitul Părinte Patriarh Teoctist și cu Prea Sfințitul Părinte Episcop Nifon al Sloboziei și Călărașilor.

13 noiembrie. A asistat la Slujba Utreniei în Catedrala Episcopală din Iula și a vizitat parohia Micherechi.

14 noiembrie. A săvârșit Sfânta Liturghie și a predicat la Catedrala Episcopală din Iula și a luat parte la agapa de la Hotelul Erkel, pregătită de preoți și de credincioși cu ocazia aniversării Prea Sfintei Sale.

15 noiembrie. A prezidat ședința de lucru cu preoții misionari ai Eparhiei și a vizitat parohia Chitighaz.

16 noiembrie. A acordat un interviu telefonic pentru Televiziunea Română, programul 2.

17 noiembrie. A acordat un interviu pentru emisiunea în limba română a Radioului din Seghedin.

19 noiembrie. S-a întâlnit la Herculane cu reprezentanți ai românilor din Iugoslavia și Republica Moldova prezenți la Forumul Mondial al Românilor.

20 noiembrie. S-a întâlnit cu P. S. Laurențiu al Caransebeșului și a rostit o alocuțiune în cadrul lucrărilor Forumului Mondial al Românilor la Băile Herculane. S-a întâlnit la Huși cu I.P.S. Mitropolit Daniel al Moldovei și Bucovinei și cu P.S. Episcopi Ioachim al Hușilor, Casian al Dunării de Jos și Teodosie Sinagoveanu veniți la Huși cu ocazia hirotoniei întru arhiereu a Părintelui Arhimandrit Cornelii Onilă.

21 noiembrie. A participat la Sfânta Liturghie și la hirotonia întru arhiereu a Părintelui Cornelii Onilă, noul arhiereu-vicar al Episcopiei Hușilor cu titlul de Bărlădeanul. A luat parte la recepția oferită de Episcopia Hușilor la Hotelul Dimitrie Cantemir din Huși și la agapa de la Episcopie. A vizitat Catedrala Mitropolitană din Iași, la invitația I.P.S. Mitropolit Daniel, închinându-se la moaștele Cuvioasei Paraschiva; a vizitat vechea Catedrală Mitropolitană Sfântul Gheorghe și Reședința Mitropolitană.

22 noiembrie. A vizitat Institutul Ecumenic Sfântul Nicolae din Iași și mănăstirea Golia unde se află Editura Trinitas, Tipografia și Radioul Trinitas ale Mitropoliei Moldovei și a acordat un interviu postului de radio Trinitas.

26 noiembrie. A luat parte la festivitățile pricinuite de aniversarea a 50 de ani de la înființarea Liceului Nicolae Bălcescu din Iula și a acordat un interviu pentru Studioul din Timișoara al Televiziunii Române.

27 noiembrie. A condus pelerinajul la Mișcolț al corului Pro Musica din Iula.

28 noiembrie. A săvârșit Sfânta Liturghie și slujba panhidei pentru Mitropolitul Andrei Șaguna și pentru ctitorii și slujitorii Sfântului locaș și a rostit cuvânt de învățătură în biserica macedo-română a Sfintei Treimi din Mișcolț, împreună cu grupul coral Pro Musica din Iula. A vizitat Muzeul Bisericii Ortodoxe Maghiare din Mișcolț și a fost oaspetele Părintelui paroh Ladislau Boleska.

30 noiembrie. A participat la recepția de la Consatul General al României din Seghedin, la invitația Excelenței Sale Domnul Andrei Oancea, Consulul General al României la Seghedin, unde s-a întâlnit cu înalte oficialități de stat și bisericesti maghiare și române.

„Zis-a avva Theona: fiindcă ce depărtează mintea de la privirea spre Dumnezeu, pentru acesta suntem robiți de patimile trupului.”

(Patericul egiptean)

